

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK SOKOLSKÉ

OBCE v AMERICE.

ROČNÍK XXXXI.

CHICAGO, ILL., 15. ŘÍJNA 1919.

ČÍSLO 10.

SEDMDESÁT TISÍC!

(Z písní Petra Bezruče.)

SEDMDESÁT tisíc je nás
před Těšinem, před Těšinem.
Sto tisíc nás poněmčili,
sto tisíc nás popolštili,
v srdce pad mi svatý klid.
Když nás zbylo sedmdesát,
tisíců jen sedmdesát:
smíme žít?

Sedmdesát tisíc hrobů
kopají nám před Těšinem.
Časem někdo k nebi vzlykne,
pomoci se nedovolá,
cizí bůh smích ve tvář stříkne,
tupě díváme se v davu,
jak nám k špalku kladou hlavu,
jak vůl na porážku vola . . .

Markýz Géro tak je bohat:
dej nám beček sedmdesát,
beček tisíc sedmdesát.
Poly se ti poněmčíme,
poly se ti popolštíme,
vstříc ti zahřmí retů stero:
Hore, hore, markýz Géro!
Ale prve nežli zhynem,
necht' se zpijem rudým vínem,
robka s dcerkou, chlop se synem,
před Těšinem, před Těšinem!

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS SOKOLSKÉ OBCE V AMERICE.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB.
CO., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the Sokol Union of America.

Vychází 15 každého měsíce v Chicagu, Illinois.

Pořadatel:

JARKA KOŠAŘ, 1928 S. 63rd Court, Berwyn, Ill.

Tiskový výbor: Dr. K. Neuman, Aug. Raisler, M. Brichta, 2551 So.
Turner Ave., Chicago, Ill.

Editor:

SUBSCRIPTION \$1.00 per year
Předplatné \$1.00 ročně Do ciziny \$1.25

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázku, zděl tak rovněž i výpravní listu našeho, aneb jednatele V. V. Předplatné, jakož oznámky do listu přijímá jednatele Výkonného Výboru S. O. A., aneb ustanovení jednatele zvláštní.

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Tiskárna a výpravní listu:

Národní Tiskárna, 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

V. V. Sokolské Obce v Americe!

V Praze, dne 25. srpna 1919.

Drazí bratři!

Předsednictvo České Obce Sokolské projednávajíc Váš příspěvek ze dne 25. června t. r. usneslo se upozorniti veškeré své členstvo na to, že jste ochotni podati všem do Ameriky odjíždějícím bratřím a sestrám informace o poměrech amerických. V tom směru vydali jsme též příslušný pokyn ve Věstníku Sokolském.

Pokud se týče přijetí Vaší Obce do Svazu československého Sokolstva jest věc taková:

Česká Obec Sokolská dle stanov svých jest oprávněna sdružovati toliko župy a to v oblasti státní, kdežto velké organizace slovanského Sokolstva sdružoval Svaz Slovanského Sokolstva, který prozatím ještě činnost svoji nezahájil, ježto poměr Československé republiky k některým ostatním národům slovanským jak k Rusům, Polákům a Bulharům není přesně vymezen. Vítali bychom ovšem upřímně a s nadšením, kdyby mohl býti záhy zřízen a proto postupujeme jeho činovníkům Vaši přihlášku v té pevné naději, že budete jedním z prvních jeho členů a to členů obzvlášť milých a vážených.

Při té příležitosti nemůžeme opomenouti, abychom znovu neprojevíli Vám svoji upřímnou a vřelou lásku a živé potěšení nad našimi tak krásně se rozvíjejícími styky. Těšíme se zejména též na to, že při příštím sletu při společných úradách, konferencích, jež u příležitosti Vašeho zájezdu, který jak doufáme, bude imposantním, mohly by býti uspořádány, dohodneme se o vzájemné podpoře činnosti pro blaho a rozkvět našeho národa.

Bud'te zdraví, bratři! Na zdar!

Za Českou Obec Sokolskou:

Dr. Kar. Heller, jed. Dr. F. Mašek, nám. star.

V. B. Tůma:

Pell—Mell ze Župy Východní.

(Ze "Sokolské hlídky.")

"Nevěřme slibům, ni přísahám svatým . . .

Tak kdesi píše Čech a jsem více než jist, že jak br. Košar, tak br. Vonášek, s jehož (jakož i vědomím V. V. rubriku tuto zahajují) se usmějí a řeknou: "Ano, ano, nevěřme slibům ni přísahám svatým!"

Byla totiž chvíle, kdy oběma jsem napsal, že nikdy více ani slovem aniž perem promluví ve věcech a záležitostech Sokolských. Měl jsem k tomu příčin. Nebylo to junkérství aniž justament nebo sokolská nekázeň, již vždy se podřizují. Zdálo se mi, že byla zkrácena jistá část' dnes spojeného Sokolstva, k níž od let jsem patřil a v jejíž zásadách žiji i ve spojení. Šel jsem se svou záležitostí postupně nejprve ku konsorci několika zástupců sjezdu přítomných s nimi společně k Župě a ta pak předala celý elaborát Výkonnému Výboru Obce, kterýž po právoplatnosti jeho rozhodne. Necht' však rozhodnutí dopadne jakkoli, budu spokojen. Dopadne-li ve prospěch urgency a částě, již na sjezdu jsem zastupoval, budu úplně spokojen. Dopadne-li v její neprospěch, budu spokojen až jen do doby, dokud nebudu ji moci předložit tam, kde původu vzala a jsem jist, že zadosti učinění se mi dostane.

Řekl jsem, že nepoužiji ani slova ani péra a ve slibu stojím. Je to právnický "trick", ale—nu, tož hm—, jak říkají Valaši. Užívám stroje, sazeč promění vše v literu — a bude všem pomůženo. —

Sjezd Clevelandský utvořil novou, mohutnější Obec Sokolskou. Přistoupením Jednoty "Dělnických Amerických Sokolů", splynulo Sokolstvo snad do doby té třemi směry se ubírající, v těleso jednotlité. Zásady té které bývalé Jednoty měly být a jistě i na dále budou šetřeny vzájemně, neboť nelze myslet, že to, na čem bylo vybudováno po decenia, dá se vyhladit prostým slovem "spojení". Věřím však, že žádná ze sloučených Jednot nebude jich výbojem vnucovat druhým, nýbrž v jednotách svých (dříve sborech) věrně pokračující, přesvědčí druhé o jejich ceně. Důkazem toho, aby dřívějších zásad Jednot bylo v Obci respektováno, rozhodl se sjezd, že nejen názvy bývalých Jednot, ale i kroje budou zachovány do té doby, dokud by jen jedna jediná Jednota na výsadě této lpěla. Proto máme dnes jednoty T. J. S., jednoty D. A. S., jednoty F. T., a jednoty Sokolic, k těm kterým Jednotám dříve se hlásivších, od sjezdu však úplně samostatných, jako právoplatná jednotka žijících a se vyvinujících.

Tím tedy, třeba, že Sokolstvo tvořilo federaci, jest autonomie bývalých Jednot zaručena. Jest jen na jednotách, aby jim způsobem právoplatným a sjezdem určeným, hájily. Hájit ji

má každá nejen jednotka, nýbrž jednota i župa. Musí se to však dít postupem k tomu určeným a postup ten určil sjezd.

Stanovy Obce dělí se ve tři části a sice: Stanovy jednoty, župy a Obce. Ty přesně vyznačují práva i povinnosti jednotky (člena) k jednotě, jednoty k župě, župy k Obci a opáčně. Nechci říci, že jsou dokonalými, neboť dokonalým není nic, ale přece jen naznačují vše, o co ta která jednotka v Obci se může opřít.

Řídit těleso tak mohutné, jakým jest dnes Obec, a řídit je správně jedním jediným výborem, zvaným "Výkonný", není naprosto možno. Ten může snad dávat jen direktivu, ale vzdálen jsa tisíce mil jednotlivého svého člena, neznaje poměrů ani útvaru, nedovede jistě vtěsnat vše pod jednu čepici. (Viz aféru Newarskou.) Proto zřízeny jsou Župy, které jsou, a hlavně řízení župní alfou i omegou nejen práce, ale i harmonie o bytí Obce. Proto dal sjezd Župám takovou privilej, že vedle mrtvé litery ve stanovách hlavních mohou si upravit stanovy své vlastní, které by odpovídaly potřebám kraje, v němž župa sídlí.

Župy byly idealem Tyršovým při zakládání Sokolstva. Škoda přeskoda, že nebylo mu dopráno, aby byl zřel ten mohutný rozvoj, jakýž nastal v župách, po jeho smrti teprve v pravý život uvedených. Do jeho smrti bylo sice žup, ale ne tak, jako později zřízených. Prodělávaloť Sokolstvo až téměř do let osmdesátých krutý boj za své bytí. Přímou s povrchu nemohlo být smeteno, bylo ale seslabováno zakládáním sborů hasičských, které pod rouškou "chránění majetku" byly nejen vnucovány ale i soukromými fondy císařovými podporovány. Proto stalo se nebezpečným soupeřem Sokolstva. Vedle nich urputněji ještě si počínaly sbory "veteránské", taktéž a snad více ještě fedrované, neboť mezi vysloužilci nalezlo se vždycky hojně těch, kteří dovedli "pánu" v uši rvát: "Já tam take byl!"

Tyrš v roce osmdesátém opřel se tomuto nátlaku a věnoval Sokolstvu veškeru svou sílu. Vyrvál je a to dosti brzy. Již v roce osmdesát dva zřel je silné tak, aby se mohlo o sebe starat a proto měl v úmyslu jít na odpočinek zasloužený. V roce osmdesát tři posledně velel proudům sokolským při pohřbu Barákové a rok na to odvezli jsme ho na Olšany. Hned na to ale, již dne 10. prosince 1884 byly svolány jednoty do valné schůze, (konané v sále Smíchovského pivovaru) kdež rozdělení Čech na Župy vzalo na se určitý tvar. Že to Sokolstvu posloužilo, bylo lze zřít na rychlém jeho kypění. —

Sokolstvo, téměř nepoznaně, stávalo se federací autonomní. Nebylo toho znát dotud, pokud řízeno bylo jedním jediným orgánem "Sokolem Pražským". Když ale Obec vešla v život a jednotlivé Župy počaly s vydáváním svých vlastních "Věstníků", v nichž otevřeně tepaly (dobru arci jen směřující) přehmaty a nedopatře-

ni předsednictva, pak zřejmě bylo znát, že Sokolstvo dostalo se do kolejí pravých, federace autonomních. —

Z jednání posledního sjezdu vyplývá, že autonomie Jednot přešla sice ve federaci, že však autonomie nesmí být přehlédnuta. Jinými slovy, proděláváme fási života způsobem opácným, než jako Sokolstvo ve staré vlasti. Důkazem toho jest, že župám se dostalo větších a určitějších práv a na nich jen bude, jak nimi hospodařit dovedou.

Nelze u nás myslet, že by Župy byly mocny vydávat své věstníky, ač ku škodě by to nijak nebylo. Proto snad byl dán návrh, aby zařízena byla "Hlídka Sokolská", v denních listech. Snad úmysl byl jiný. Snad mělo to být pouze prostředkem ku posílení náboru, který v Sokolstvu měl nastat po krutých dobách "Pětileté války". Ale všude tam, kde Župa má k ruce veřejný tisk, nebude ku škodě, užije-li ho jako věstníku arci jen ve formě instruktivní. Jest mnohé a velice mnohé, čeho zařízení župního jest členstvu vědět a znát. Orgán společný k tomu nepostačí a pak, vychází pouze jednou měsíčně. Denní list však třicetkrát za tu dobu a proto nebude z místa užít této výhody hlavně v záležitostech doléhavých. Může list ten a takový být velice dobrým prostředkem mezi Župou a člensvem v jednání vnitřním a instrukce mohou být rychleji členstvu dány, než prostřednictvím orgánu hlavního. To vše ale týkej se výhradně a jediné vnitřního života a potřeb Župy.

Br. Vonásek byl určen řídit "Hlídku" ve všech listech v Soustátí. Příspěvky mé, které budou se občasné v listech lokálních objevovat, nebudou mu jistě závadou.

Po zřízení Župy a určení výborů, převzal jsem místo v odboru vzdělávacím. V prvé schůzi byl jsem zvolen předsedou, vida však, že br. K. Hrbek jako tajemník Župy má práce nadbytek, zaměnili jsme místa a já převzal tajemnictví. Nebylo mi však možno činně v práci zasáhnout. Doufám ale, že mi ještě nějaká ta hodina, třeba noční, zbude, aby výbor náš konal svoji povinnost.

Základem života i práce Župy jsou dva odbory. Technický a vzdělávací. S vývinem těla má se vyvíjet také duch. O prvním nebudu se rozepisovat, abych nezasahoval do práv náčelníkových. O druhém nemožno dávat direktivy přesné, neboť cest k té daleké metě jest tolik a tak různých, že nelze říci, kudy se k ní bráti. Lze však vykonati tolik, aby Župa po celoročním součtu vykazala určitou číslici v rubrice "dal". Toho dá se docílit vůlí dobrou a prací součinnou.

Dnes prozatím budiž mi dovoleno naznačit jen hlavní rys útvaru.

Župní vzdělávací Odbor tvoří pět členů, kteří také v prvé ustavující schůzi zvoleni byli. Jsou to bři: Hrbek, Grabenstein, Tůma, Taisler

a ses. Merglová. V prvé ustavující schůzi byli přivoleni bři. Rejsek a Mysliveček. Schůze konají se každou sobotu před schůzí župy, která připadá na třetí neděli. Příští schůze bude tedy dne 20. t. m. v D. A. Sokolovně v N. Y.

Každá jednotka zvolí si svůj vzdělávací odbor, který bude ve stálém a pilném styku s odborem župním. Z kolika členů má sestávat, volno jest, ale jest nutno, aby každé schůzi byl přítomen jeden neb dva členové, na něž každá jednotka má právo. Povinností Vzdělávacích Odborů jest pěstovati (kde to možno) zpěv, přednášky at' veřejné at' soukromé, divadla, zkrátka vše ušlechtilé, co může povznést nejen jednotu, župu a Obec, ale i celé okolí. Sokolstvo nemá a nesmí pracovat jen v zájmu svým vlastním, nýbrž v zájmu pokroku, nechť odstín jeho jest národní neb zásadně dělnický. —

Ve schůzích budou pilně uvažovány potřeby jednot slabých a takových, které samostatně po této dráze ubírat se nemohou. Těm bude dána pomoc jednot silnějších. Tam, kde jednotka je dosti silnou ku práci samostatné, nemá však pomůcek, budou jí poskytnuty potud, pokud k dispozici jich bude. Nebude-li jich, obrátí se župa na Odbor Ústřední.

Všude tam, kde jest veřejné vystoupení at' jakékoli, a bylo by třeba řečníka, obraťte se na tajemníka Ž. V. O. a bude Vám vyhověno.

Ve všem všude a vždycky budiž Vám vodítkem zřízení Obce a nechť v záležitosti jakékoli a čehokoli se týkající, jděte postupem určeným. Člen k jednotě, jednotka k župě a župa k Obci. Tím mnoho se ušetří, mnohé nedorozumění vysvětlí a rychleji se vše skončí. V pádu, že člen nebyl spokojen s rozhodnutím instance, kam při neb přání své předal, jdi dále, ale vždy postupně. Nepodávejte členové stížnosti župě, když jste jich nepodali dříve jednotě a neobracejte se jednoty k Výkonnému Výboru, když jste tak dříve neučinily v župě. Stupeň po stupni výše se dojde. —

Tajemníkem Obce byly rozeslány jednotám k vyplnění oběžníky, týkající se soupisu práce Sokolstva v době politické akce. Dnes žádá V. V., aby každá Župa spracovala výkaz svůj, což jest nejrozumnějším. Převzal jsem práci tu a po přehlédnutí oběžníků poznal jsem, že následující jednoty vyplněné dosud nevrátily: Jsou to: Sokolice "Philadelphia", T. J. "Šíp", Pittsburgh; T. J. Sokolice "New York"; T. J. Sokolice "Newark"; T. J. Sokolice "Little Ferry"; T. J. S. "East Islip"; D. A. S. "Yonkers"; D. A. S. "Brooklyn"; D. A. S. "Newark"; D. A. S. "Astoria"; D. A. S. "Hudson Co."; D. A. S. "Elizabeth"; D. A. S. "So. Boston"; D. A. Sokolice: "Winfield", "Astoria", "Yonkers", "Brooklyn" a "Garfield". Tyto jednoty důtklivě žádám, aby okamžitě oběžníky vyplnily a zaslaly na adresu V. B. Tůma, 1342 — 2nd Ave., New York City. Práce, již jsem vykonati se uvázal, je obtížná a zodpovědná a bez

těchto pomůcek nelze začít. Proto žádám, vykonejte povinnost svou *okamžitě*.

Náčelník si stěžuje, že nedostává měsíčních výkazů náčelníků jednot, jinde opět, že mnozí náčelníci posílají výkazy přímo náčelníku Obce. Nečinite tak. Vyplňte tři formuláře. Jeden ponech každý sobě, respective své jednotě a druhé dva zašlete náčelníku župy, který je pak společně zašle vrchnímu náčelníku Obce. Ale učinite tak *každý* měsíc. — Na zdar!

Sokolský slet ve Znojmě.

Ze Znojma, 24. (Č. t. k.) K sokolskému sletu ve Znojmě sjelo se mnoho hostů, na jejich počet byla sehrána "Žena legionářova". Po druhém jednání podal starosta místní sokolské župy dr. Veleba zprávu o znásilnění vídeňských Sokolů, která vzbudila veliký rozruch. O 1. hod. v noci přijel generalissimus Pellé, ministr Klofáč a starosta České obce sokolské dr. Scheiner s jednatelem drem Hellerem, které na nádraží uvítal dr. Veleba za místní Sokolstvo, jakož i legionáři a četní Sokolové. Generalissima Pelléa pozdravil francouzsky jednatel zdejší jednoty br. Coufal. Celou noc sjížděly se sokolské jednoty do Znojma. Město poskytovalo druhého dne nádherný pohled. Ulice hemžily se dívkami a šohaji v národních krojích, kteří přijeli na bohatě ozdobených vozích. O 3/4 9. hod. dopoledne došli do Znojma vídeňští Sokolové, jimž se přece podařilo oklikami prorazití německý kordon. Byli uvítáni s velkým nadšením.

V poledne byl uspořádán průvod městem na náměstí Svobody, kde se konal velký sokolský tábor, na němž promluvil dr. Veleba, dr. Scheiner a ministr Klofáč, který řeč generalissima Pelléa tlumočil, v níž generalissimus děkoval Sokolstvu za vyslání 11.000 mužů k hájení ohroženého Slovenska. Po jeho proslovu zahrála hudba Marseillaisu, načež promluvil ruský profesor Rafalskij. Odpoledne o 3. hod. bylo zahájeno na sletišti cvičení, které bylo odměňováno nadšeným potleskem. Po cvičení byla uspořádána na sletišti veselice, večer pak četné přátelské schůzky.

Řeč generalissima Pelléa k Sokolstvu.

Bratři Sokolové! Po výmluvném proslovu pana ministra Národní obrany chtěl bych též poděkovati několika slovy jednotě "Sokol" a městu Znojmu, že nám poskytly velkolepé vlastenecké divadlo, které máme před očima. Děkuji vašemu slovutnému presidentovi dru Scheinerovi, že pozvav mne na tuto slavnost, prokázal mi čest, abych se mohl uchopiti slova před tak významným shromážděním sokolských vlastenců. Jako vrchní velitel československé armády musím veřejně poděkovati Sokolstvu za ušlechtilý zájem, se kterým mi přišlo vstříc za poslední kampaně slovenské. V kritické chvíli dosta-

vilo se na první zavolání našeho presidenta deset tisíc dobrovolníků, pocházejících vesměs z řad mužů prostých jakékoli vojenské povinnosti. Deset tisíc Sokolů všeho stáří a všech skupin společenských, kteří bez váhání a bez jakékoli výhrady postavili se do služeb ohrožené vlasti a byli připraveni obětovati pro ni svůj život.

Neměli jsme času dáti těmto statečným mužům úplný vojenský výcvik, který by nám byl umožnil učiniti z nich jednotné bojové těleso. Svěřil jsem jim choulostivé poslání, které okolností učinily obzvlášť nevděčným, totiž udržovati pořádek a kázeň na spojovacích liniích armády a ve městech na frontě, kde nepřátelská propaganda pokoušela se podněcovati obyvatelstvo proti nám. Sokolové zhostili se své úlohy s kázní, oddaností a rozhledem, které nanejvýš uspokojily všechny velitele jimž byli podřízeni.

Vím, že litovali, že jich nebylo použito v první linii a že se domáhali cti, aby byli poslání do boje. Rozkazy vojenského velitelství zachovaly je pro úkol, kde nemohli býti nahrazeni. Prokázali armádě neocenitelnou službu. Okolnosti daly jim ostatně příležitost, po které toužili, aby se mohli osvědčiti, nepřátelský oheň jich neušetřil. Hrdinům, kteří padli, posílám výraz úcty republikánské armády.

“Mír, který nás očekává, ukládá Vám ještě rozsáhlejší úkol ve vojenské přípravě mládeže. V budoucí společnosti československé má škola, podle výroku našeho velikého presidenta Masaryka, ke kterému se úplně připojuji, připravit mladého muže pro jeho pluk a pluk má býti pokračováním školy. Budeme-li přijímati k plukům pouze vojáky již tělesně otužilé a vycvičené v užívání válečných zbraní, oživené národním duchem a uvyklé kázní, nebude nám za těžko učiniti z nich za několik týdnů znamenité vojáky. Pak též doba vojenské služby a číselný stav armády budou dány toliko podmínkou, abychom měli stále ve zbraní dostatečný počet vojáků ke střežení hranic a k ochraně území vlasti proti každému překvapení, ať přijde odkudkoli, a tato stálá část armády musí pojmouti ve chvíli, kdy by válka vypukla, celek živých sil země. Vaším sokolským jednotám a jednotám dělnickým, které si daly stejný úkol jako Vy a které pracují podle týchž zásad, přináležejí bez ohledu na politickou stranu tento veliký úkol vojenské přípravy mládeže ve stálé spolupráci s armádou. Dále mezi vojáky, které pošleme nazpět k jejich krbům, musíte udržeti jejich tělesnou zdatnost a vojenské ctnosti, aby byli pohotoví v den, kdy ohrožená vlast bude znovu apelovati na jejich oddanost. Zda-li demokratická armáda, kterou chceme vytvořiti na obranu republiky, nemá být prodchnuta Vaším duchem, bratři Sokolové?

“Ctnosti, které se snažíme vštípit našim vojákům jsou tytéž, které Vy pěstujete svobodně, z dobré vůle ve svých jednotách. Především vře-

lá oddanost k vlasti československé, dobrovolné obětování osobního zájmu celkovému, nejprísnejší kázeň, která jest nezbytna každé armádě; důvěra vojáků k veliteli a velitele k vojákům, která jediné může učiniti armádu vítěznými. Vy jste byli prvními vojáky revoluce, která dala národu českému a slovenskému jeho neodvislost. A já, Francouz, který si připomínám, jak úzce byly oba naše národy spojeny v nejtěžších hodinách našich dějin, nemohu také zapomenouti, že to byli Sokolové, kteří mnoho Francouzů naučili znáti Čechy. Před několika lety, kdy Francie mlčelivě připravovala odvetu svobody a práva, přišli jste, abyste přinesli pozdrav z Čech. Dnes přináším Vám já pozdrav Francie. Nazdar.”

Naši v Rusku.

*Z řeči kap. Komárka na uvítacím večeru
Č. O. S. na Žofíně.*

“Vašeho bratrského přivítání tím více si vážím, neboť vítá nás v první řadě naše české Sokolstvo, jež bylo nám vzorem při budování naší armády. My převzali jsme od vás vše, co mohlo vykonati naše tělo a upevniti mravní sílu jednotlivcovu. Leč my zašli jsme ještě dále. My při budování našich vojsk sáhli jsme hluboko do dějin, do doby husitské . . .”

“Jak hřejivé to vědomí, býti mezi vámi! Co vzpomínek létalo k vám z našich srdcí! Třeba nebylo mezi námi spojení, naše duše a mysl byly za jedno — před námi byl jeden cíl.”

“Dnes vracejí se do vlasti zatím jen naši invalidé a naši vysloužilci, staří, bojovní kozáci. Ale já přál bych vám, aby mohly před vámi proskočiti naše pluky. Něco mohutného, silícího vešlo by v stěny naší Prahy s prapory těchto slavných husitských pluků.”

“Přišla doba, kdy německá fronta v Rusku byla rozvalena. Byly to smutné chvíle, kdy bolševickým mořem táhli jsme do Francie. V Moskvě seděl diktátor Ruska, hrabě Mirbach. Jemu šlo o to, rozbiti nás již v Rusku — Lenin a Trockij byli věrnými vykonavateli jeho vůle. Bylo smutno tehdy na Rusi. Ti, kdož viděli dále, nevěřili ve vítězství věci spravedlivé. Ku předu! Do Francie! Lépe umřít v boji za svobodu, než žít život nevolníka!”

“Kolik zrady bylo všude kolem nás. Kolik potup vytrpěla naše vojska — ale šla se zaťatou pěstí nezdolně dál. — Byli jsme zadrženi na měsíc u Penzy, kde pracovala široce bolševická propaganda. Naši hoši jedli ovesný chléb, hladověli, dostávali měsíčně 6 rublů, z čehož třetinu vraceli zpět na revoluční hnutí. A bolševici jim nabízeli platy, jichž u nás neměli ani plu-

kovníci, hodnosti a plné mísy. A naši hoši! Usmívali se, pohrdali životy, jež mohli si u bolševiků zabezpečiti — a dali se tam někde na východ — do Francie!"

"Pod těmito jízlivými výsměšky vysoko zvedla se ruka naší armády, jež později drtivě dopadla, že celé Rusko od Volhy až k Tichému oceánu mohlo si svobodně oddechnouti. Naše vystoupení zděsili se nejen bolševici, ale i Němci! Tento moment nesmí být zapominán! My v Sibiři našli nový, hrozný důkaz bolševického nadřezování Němcům. Zatím co zatažena byla Austrogermanii oprátka blokády okolo krku — odkrývali bolševici Německu celou Sibiř s nevyčerpatelnými zásobami potravin a surovin a statisíce německými a maďarskými zajatci, jež německé komise hotovily již pro pochod na Francii. V tom, že jsme tomu zabránili a blokovali Německo na pevnině, vidím velký význam našeho vystoupení . . ."

"A chcete se ještě nyní ptáti, co soudí naši sibiřští hoši o bolševicích? My všichni jich nenávidíme. Nenávidíme jich za jejich zradu na ruské revoluci a demokracii, nenávidíme jich za onu krev, kterou jsme se brodili v oblastech námi osvobozovaných, nenávidíme jich za loupeživé násilí a bídu, kterým jest podroben ruský národ a opravdová ruská demokracie, kterou ženou nyní do německého hospodářského nevolnictví."

"Přál bych si jen, aby ten radostný výkřik váš, drazí bratři a sestry, jako tichá ozvěna dnešního večera byl uslyšán tam daleko v Sibiři, kde naše vojsko hoří touhou společně s vámi pracovati na vybudování naší republiky. Jak byli by šťastni a jak snáze nesli by svůj kříž, vidouce, že národ jich nezapomíná, ale oceňuje jejich práci."

N. L.

Pryč, ruce zrádné!

Prohlášení legionářů invalidů v sanatoři na Pleši vzhledem k Těšínsku.

České Slovo uveřejňuje následovně:

Na rtech tisíců legionářů lpí dnes palčivá otázka: "Zač dává dohoda Polákům kus těla naší vlasti? Proč právě na náš účet mají býti ukojeny rozpínavé touhy těch, kdož téměř do konce světové války stáli na straně našich nepřátel?" Nemůžeme klidně přihlížeti k tomu, že na náš úkor jest protěžován národ, který stavěl legie, jichž vůdce prohlásil zrádcem každého z Poláků, jenž by se postavil do služeb dohody.

Jistě nebude ani jediného legionáře, jenž by se nepřipojil ku projevu 1. praporu 22. pluku francouzských legionářů, v němž se energicky protestuje proti odtržení od Těšínska a jistě ze srdcí všech legionářů znějí slova: "Nesložíme

zbraně dříve, dokud nepřineseme národu a vlasti trvalé osvobození a zasloužený mír!"

Jak nepatrná byla účast Poláků na frontách spojeneckých, jest všeobecně známo. Vzpomínáme role polské divise před Tarnopolem, 1917, kdy hloučky Čechoslováků hrdinsky zdržovaly postup německo-rakouských armád, o čemž se pochvalně vyjádřil známým výrokem i generál Brusilov. Naše brigáda ustupovala krok za krokem, zanechávajíc na poli válečném výkvět našeho národa . . .

Bylo to počátkem září 1917, kdy oddíl II. divise československého vojska z rozkazu ministra války Kerenského byl vyslán, aby odzbrojil nespolehlivé polské vojsko, jemuž byl Germán milejší, než Slovan. Byli jsme Poláky přivítáni nadávkami "zrádci Rakouska", "postríleti vás", a těmi nejušlechtilejšími jmény, jako: "z kurvy syni" a pod. Jeden polský pluk přešel tehdy k nepříteli — austriákům, a ostatní ustupovali, zanechávajíc bohatý válečný materiál našim vrahům. Polští důstojníci objížděli posice a šířili paniku zprávami o útoku německé kavalérie. V důsledku toho v šířce 120 km obrácena armáda ruská na zbabělý, bezhlavý útěk, odhazující vše. V zoufalém zmatku bezhlavého útupu nemohli jsme provést rozkazu k odzbrojení.

O těchto věcech bude ještě vícekrát a podrobněji psáno. My chceme jen markantně poukázat na to, jak bojovali Poláci pro dohodu. V této kritické chvíli musí býti vzata v úvahu činnost našich legií ve Francii, v Itálii a zejména anabase sibiřská, jež zničila "Drang nach Osten" a tolik přispěla k vítězství dohody a zdo-lání germanismu.

Po hnusném znásilnění východní Haliče, kde polský živel jest v mizivé menšině, zarývá se polský spár do těla naší republiky, krvavě vykoupené krví tisíců padlých bratří.

Pryč ruce zrádné! Heslem všech věrných synů národa našeho bez rozdílu politických stran, buďtež slova, pronešená na protestním Táboru Velké Prahy: "Je-li právo a spravedlnost na světě, bude Těšínsko našim, není-li právo a spravedlnost, musí býti našim také."

MANIFESTACE.

V neděli a včera byl pražský lid účasten obrovských manifestací. A vracel se z nich radostně posílen ve víře v národní jednotu a budoucnost. Představení Naumanových "Kročeju" v Šárce bylo tou manifestací, k níž po oba sváteční dny probudily tisíce a tisíce Pražanů. Původce hry snad bezděčně ukázal, jaký nesmírný rozdíl je mezi zástupy, svedenými dohromady stranicovou agitací a mezi zástupy prodchnutými velikou společnou myšlenkou národní. Pro denní politický život lze čerpati z představení mnoho poučení. I na jevišti se agitovalo. Ale jak! Nejprostší lidé nejlépe chápali, že jde o věc národa, o celek, o vlast. A když se lid rozházel, bylo slyšeti mnohou pernou pravdu o nevraživém a utrhačném stranicství, které oslabuje a poškozuje republiku.

O VÝZNAMU ABSTINENCE PRO JEDNOTLIVCE A NÁRODY.

Prof. Břetislav Foustka.

Uvědoměli lidé všech vzdělaných národů počínají chápat, že je nutno důrazně čelit všem společenským škodlivinám, které ohrožují zdárný tělesný a duchovní rozvoj národa. Jednou z nejhorších takových škodlivin jest neobyčejně rozšířený zvyk požívání lihových nápojů. V dřívějších dobách se také sice pivaly opojné nápoje, ale ne v takové míře jako nyní. V nižších civilizacích nedovoloval příliš tuhý boj o denní živobytí opatření dostatek opojných nápojů k většímu dennímu požívání. A jestliže latinský dějepisec Tacitus ve své Germanii podává zprávy, na jejichž základě si staří Němci zjednali u potomků pochybnou slávu pijanství, dlužno těmto zprávám přisuzovati platnost relativní, ježto již samo omezené vzdělání půdy nepřipouštělo výroby piva v takovém rozsahu jako nyní. Třebas i v některých dřívějších časech se požívalo opojných nápojů silněji, přece bylo to požívání příležitostné: pilo se obvykle o slavnostech a jiných určitých příležitostech a v určitých vrstvách společenských. Rytířské hrady a zámky středověké na př. bývaly sídlem takových pitek. Když se v XVI. a XVII. věku vzráželo příležitostné pití i ve vrstvách měšťanských, přece široké vrstvy lidové nebyly tímto obyčejem tak zasahovány jako nyní. Teprve od počátku 19. století rozkvět tovární výroby umožňuje, že množství lihovin připadající nyní průměrně na jednotlivce přesahuje značně doby dřívější. V Rakousku stoupla od r. 1888 do 1898 spotřeba pálenky o padesát procent, spotřeba piva se od r. 1879 do 1899 zdvojnásobila. V království českém r. 1881 připadalo průměrně na hlavu obyvatelstva 50 litrů piva, dnes však již na 125 litrů. Ruku v ruce s tímto vzrůstem zároveň se požívání lihovin stalo nečím pravidelným a soustavným. Dnešní člověk nepije pouze, když má žízeň, a nepije jenom příležitostně, nýbrž ze zvyku denně. A toto pravidelné pití a opájení, opěťované třicetkrát do roka ve všech vrstvách společenských od boháče s jemnými víny a pivem až do chudáka v zapadlé kořaleční krémě, toto pití mužů, namnoze žen i dokonce dětí, toto popíjení večerní, polední, někdy i odpolední a ranní — stává se již trvalým, chronickým neduhem společenským. Tento neblahý hromadný zlozvyk pravidelného denního pití je moderní alkoholism.

Tento dnešní alkoholism chová v sobě skutečně nebezpečí pro život jednotlivců i národů. Je způsobilý, aby ochromoval množství tělesných, rozumových, mravních i hospodářských sil obyvatelstva.

Lihoviny škodí především svou nejpodstatnější součástí, lihem. Lih, alkohol aethylatý,

poškozuje organism rostlinný i živočišný. Pokropte nějakou rostlinu alkoholem a uvidíte, jak hyne. Z vajec, vystavených parám alkoholním, jak ukázal Féré, lihnou se kuřata po většině zrudná. Slabší zvířata skonávají i po slabší dávce alkoholu.

I na organism lidský působí alkohol neblaze: porušuje více méně buňky těch orgánů, jimiž prochází. Tělo sice znenáhla zvyká dávkám lihovin, ale toto přivykání neznamena, že by se škodlivé účinky překonaly. Požívání lihovin především snižuje tělesnou výkonnost jednotlivcovu, život střizlivý ji zvyšuje. Přístrojem ergografem, který sestrojil italský učenec Mosso, a kterým se mechanicky znamená, kolikrát a do jaké výše osoba vyzdvihne závaží, prokázáno, že po požití alkoholu tato lidská práce v celku je horší nežli bez něho. Konány dále hromadné pokusy v různých oborech práce průmyslové, v dolech, železárnách, cihlárnách a i., a shledáno, že dělnictvo, požívající mírně lihových nápojů, jeví v celku špatnější výkonnost, nežli dělnictvo úplně se lihovin zdržující. To má při rozmáhání průmyslového života v naší době veliký význam pro národy. Také ve vojsku shledáno, že abstinentní oddíly vojenské lépe překonaly všechny obtíže a námahy života polního nežli čtyři mírně pijící, a že zůstávaly zdravější, a to za všelikých nepohod počasí a v končinách jak horkých tak studených. K stejným zkušenostem dospívají i cestovatelé. Nansen velkou část zdaru při své polární výpravě přisuzuje střizlivosti svého mužstva. Moderní sport rovněž začíná poznávatí výhody života lihuprostého: mnoho znamenitých vítězství závodních připadá právě abstinentům.

Alkoholism zaivňuje větší chorobnost a úmrtnost obyvatelstva. Člověk pijící snáze podléhá různým nemocem. Ukazuje se teď zejména na velikou souvislost tuberkulosy a alkoholismu. Množství lidí předčasně končí život pro nemírné požívání lihovin. Finský badatel Helenius vypočítává, že jenom v několika evropských státech (v Anglii, Belgii a Holandsku, Rusku, Francii, Německu, Švédsku, Norsku a Švýcarsku) počet obětí, jež si alkoholism ročně vyžádá, činí 250.000 osob; za třicet let je to půl osma mil. lidí, čili asi tolik kolik obětí si vyžádaly na lidských životech války v Evropě za 19. století. Ještě horší však jest, že nemírné pití rodičů dědičně zatěžuje potomstvo. Dítky alkoholiků pykají za život rodičů často slabostí, chorobností, zrudností, slabomyslností, padoucností, šílenstvím neb blbstvím. Takto alkoholism stává se z nejhorších degeneračních činitelů. Není bez významu, že v zemi, na jejíž degeneraci se nej-

více ukazuje, ve Francii, je největší spotřeba lihovin ze všech zemí (přes 19 litrů čistého lihu, požitého hlavně ve víně, připadá ročně na hlavu obyvatelstva). Naproti tomu zdrženlivost podporuje a udržuje živoucnost a svěžest obyvatelstva. Na základě toho pojišťovny anglické, švýcarské a j. poskytují pojištěncům abstinentslevy při sazbě životního pojišťování. Proto národ, který se chce bránit degeneraci, který chře usilovat o zdraví obyvatelstva a jeho tělesnou zdatnost, musí pečovat o své ostrůžlivění. Jen čistý a střízlivý národ bude silný národ!

Požívání lihovin však zmenšuje také duševní zdatnost jednotlivců i společnosti, protože alkohol nejdříve zasahuje nejjemnější ústrojí lidské, ústřední ústrojí nervové, mozek. Již obyčejná zkušenost poučuje, jak opilý člověk mluví nesouvisle, nerozumně, s cesty. Ale i malé dávky způsobují dočasné oblenění úkonů duševních zejména soudnosti. Početní výkony trpí v přesnosti již po požití čtvrt litru piva. Sazeči, s nimiž professor Aschaffenburg činil zkoušku, po dávce 35 cm³ alkoholu (asi 3/4 litru piva) sázeli pomaleji a učinili více sazečských chyb nežli sazeči zcela střízliví. Účinek větších dávek večerních (asi 2 litry piva) jeví se na duševním stavu často i po 24 až 48 hodinách. A jestliže v té době člověk opět požívá nové dávky, nevychází vlastně jeho mozek z otravy lihem. A tak denní pití, jež tak často překračuje hranice opravdové mírnosti, nutně má za následek množství chyb a nepřesností ve všech oborech práce theoretické i praktické. Mysletí nemusí jen filosof, učenec, student, myslití musí nejen inženýr, nýbrž i strojník, dělník — krátce ve všech oborech lidské činnosti k dobré práci je třeba dobrého, neotupovaného myšlení; pracovatí znamená zároveň: myslití. Jistě na př. dobrý obchodník a průmyslník musí býti přesný ve svých výpočtech, kombinacích, musí býti prozíravý a předvídaný. Jak pak by to bylo možno tomu, kdo alkoholem zamlžuje svou soudnost? Střízlivým životem by se zvýšila celá myšlenková úroveň národa. Také umělecká činnost by z toho měla prospěch, neboť je blud, že by se podporovala tvůrčí činnost umělecká klamným rozjařením alkoholového opojení. Naopak. To uznával sám Goethe, když se marně pokoušel oprostít se od vína.

Životem nestřízlivým velice trpí citění národa. Opájením znehodnocují se lepší a světlejší city a zjednáva se průchod citům hrubým a pudům. Alkoholik upadá z nálady do nálady, je romantik a hrubec, je domnělý hrdina a skutečný slabošský podčlověk.

(Dokončení.)

Bůh tě chraň prudkosti a prchlivosti, byť i v největším stupni. Hněv je všude nemístný, hlavně když se jedná o věc spravedlivou, protože ji zatemňuje a kalí.

Gogol.

“Kročeje”.

7. a 8. září v Přírodním divadle v Šárce.

Přírodní divadlo v Šárce má všechny vlastnosti, jež na scénu ve volné přírodě klademe: je položeno do krásného, lesnatého, romantického okolí, má výbornou akustiku a vhodné pozadí. Tím již je dána myšlenka, proč dílo Jaroslava Naumana, původně pro divadlo určené, položeno bylo sem, neboť jinak nebylo ani možno představit si plně rozvinutí komparsů v takovém měřítku, jak jsme viděli v neděli a v pondělí.

“Kročeje” jsou v první řadě výpravnou hrou velkého slohu, jsou vzpomínkou na ony jednotlivé etapy, jimiž v posledních letech jsme se brali, abychom dospěli tam, kde dnes jsme, jest to jaksi jen opakování některých dějinných okamžiků, jako na př. odevzdání praporu v Paříži, jest to první náběh k zavedení nových slavnostních a v pravdě lidových představení a jest to konečně výkřik: “Nezapomínejte!” Když Francie cítí potřebu denně si opakovat: “Nezapomínejte!”, tím více tak činiti musíme my, výspa v moři nepřátel, nesmíme zapomínat toho, jak s námi jednali a zejména ne těch, jimž v první řadě děkujeme, že dnes národ je osvobozen.

Děj “Kročeje” je čtenářům našim dostatečně znám. Dnes můžeme pouze připojit, že provedení bylo výborné a doznalo krásného úspěchu u diváků, kteří v počtu přes 20.000 osob po oba dny vyplnili prostorné jeviště. A byly to obzvláště některé scény, jež strhovaly svou životností a přirozeností. Také hned v obrazy prvním buml brněnských buršáků a známé bezohledné zakročení četníků. Do obrazu druhého vhodně vložena prostná mužů i žen ze sletu brněnského 1914. Narukování branců nemohlo být podáno věrněji. Scéna třetí ukázala těm, kdož nebyli na frontě, všecken ten divoký hluk, lómoz, ruch, ohlušující střelbu, boj pýchoty, útok jízdy, dělostřelectvo, práci zákopníků atd. Obraz další, právě, jako první, je nejlepší ukázkou režisérských schopností páně Pollertových, jež pak zvýšenou měrou ještě se ukázala ve scéně poslední a v epilogu. Jak již praveno, dlouhá, úmorná práce Pollertova přinesla ovoce, již dávno neviděli jsme tak velkolepé komparsy počtem i hrou.

Z účinkujících na prvním místě nutno uvést pí. R. Naskovku a p. F. Matějovského, jichž mocně, jasné hlasy výrazně recitovaly slova, jako by bohaté perly do hlediště házeli. K nim důstojně, po stránce slovní i herecké, se řadí výkony pp. K. Kolára, F. Rueckera, V. Hykše a slečen M. Hellerové a R. Dobrkovské. Autor Jaroslav Nauman, jakož i režisér E. Pollert byli obecenstvem zahrnuti pochvalou.

Referovali jsme o “Kročejích” podrobně po čas zkoušek. Jak známo, měly být předvedeny již před třemi měsíci. Tehdy vpád Maďarů na Slovensko změnil rázem hru ve skutečnost, nařazen odvod Sokolů a šiky v Kročejích účinkujících táhly na Slovensko hájit nejmladší zemi republiky. Tehdy zdálo se, že dílo, pro letošek je nemožno provést. Ale nadšené, obětavé práci, vedoucích osob a hlavně neúnavné ochotě účinkujících, kteří radostně věnovali každou chvíli svého volného času, se přece podařilo tak krásně započaté dílo dovésti ke zdárnému konci a tím dáti fondu sletu 1920 znamenitý příspěvek, neboť dle obrovských návštěv možno souditi, že ani finanční úspěch nezástul za vnějším.

Příští neděli mají býti “Kročeje” opakovány a pak provedeny také v Brně a v Moravské Ostravě.

Národní Listy z 9. září 1919.

KALENDÁŘ SOKOLSKÝ.

PAMÁTNÉ DNY ZE ŽIVOTA SOKOLSKÉHO, A UDÁLOSTI Z DĚJIN ČESKÝCH I AMERICKÝCH.

Ř Í J E N :

Dne 9. října r. 1887 zemřel *dr. Karel Linha*, starosta Sokola pražského.

Misto odstouplého starosty Dra. Tom. Černého po 10leté záslužné činnosti zaujal muž až do oněch dob známý jen v kruzích užších, ačkoliv jeho vědomosti a vřelé vlastenectví dávno pozornost vzbuzovaly. Sám Černý to byl, jenž zřetel Sokola Pražského k dru. Karlu Linhovi obrátil, a od těch dob osvědčilo se skutky, že i v této příčině měl Černý zrak pronikavý a ruku štastnou. JUDr. Karel Linha jest důstojným reprezentantem Sokolstva a jeho myšlenky, jižto platnost zjednával a kterou ve skutek uváděl. Posilování všeho života národního a nejen silení těla, láska k svobodě a rodné zemi a nejen cviky turnérské měli zakladatelé Sokola na zřeteli, a těmto ideám sloužiti zavázal se i Karel Linha, když r. 1862 jednohlasnou volbu za starostu Sokola Pražského přijal, těmto ideám zůstal Linha věren.

Karel Linha narodil se jakožto syn patrimoniálního úředníka dne 20. října 1833 na Orlíku, studoval v Písku a Praze, r. 1858 stal se doktorem práv, byl až do roku 1868 adv. koncipientem v kanceláři Hanshildově, načež stal se samostatným advokátem. V kruzích právnických zjednal si dobré jméno jako odborný spisovatel, mnohé práce jeho přinesl "Právník." Za příčinou svých důkladných vědomostí stal se komisařem při zkouškách kandidátův advokacie a členem výboru advokátní komory pro království České. Dr. Linha byl národovcem dobrého jádra a stal se jim už jako student, kdy náležel k nejhrošlivějším pořadatelům Národní Besedy, která ročně odváděla své výtežky ke zbudování Národního Divadla. Jako člen výboru Akademického čten. spolku působil po několik let a byl mezi těmi, kdož úsilovně domáhali se dispuť na universitě pražské jazykem českým.

Postavením dra. Linhy v čelo Sokola Pražského a tím i všeho tehdejšího Sokolstva českého vůbec byly ideje a snahy sokolského trojhvězdi: Fuegnera, Tyrše a Černého dobře opatřeny.—J. L. T.

Dne 11. října r. 1424 zemřel *Jan Žižka z Trocnova* u Příbyslavi. Jak vypravují staré letopisy o skonání velikého reka našeho národního, který sahal ke zbraní, jakož sám dí, pro vysvobození netoliko pravdy zákona božího, ale zvláště také jazyka českého i slovanského: "Na poli podal hradu Příbyslavi bratr Jan Žižka roznemohl se nemoci smrtelnou od hlíz, a poručenství učinil svým milým bratřím a Čechům, aby se milého boha bojíce, stále a věrně bránili pravdy boží pro věčnou odplatu. A tu již bratr Žižka poručiv se milému bohu, život svůj dokonat v tu středu před sv. Havlem. A tu lid jeho vzali sobě to jméno "Siroťci," jako by jim otec byl umřel a dobyvše hradu Příbyslavě, i upálili těch, ježto se na něm bránili, na 60 lidu branného, a hrad také vypálili a zbořili. A potom provedili bratra Žižku kněz Prokůpek a kněz Ambrož již mrtvého až do Hradce, a tu jsou jej pochovali v kostele u sv. Ducha u velikého oltáře."

Později převezeno bylo tělo Žižkovo do Čáslavi a tam pohřbeno ve farním kostele sv. Petra a Pavla.

Na shora zmíněném poli nalézal se od nepamětných časů keř, označující místo, na kterém dle pověsti starodávné slavný hrdina národa českého, Jan Žižka z Trocnova, byl rekovný svůj život dokončil. Keř ten od lidu šetřen byl téměř úzkostlivě a nikdo z vlastníků pole se neodvážil keř vyorati, tak že se zachoval až do doby dnešní. Lid nazýval místo to "polem Žižkovým", na němž péči Sokola Pražského vypíná se mohutná mohyla, pomník to odhalený 20. září 1874.

Žižka dle slov Palackého byl fanatikem upřímným, nedbavším nikdy na osobní prospěch svůj; nebažil po jmění, po vládě, aniž po slávě, jehož v hojně míře nabízel mu král Sigmund, vida, jak se Žižkovi všecko po vůli vedlo a že on byl v té době sám jediný, k němuž všecko království české zření mělo. Kdyby Žižka po bohatství a po vládě nad Čechami byl opravdu toužil, byl by jich dosáhl i proti Sigmundově vůli. Ale vítěz v tolikeru bojích a vůdce vojska nepřemožitelného, spokojil se vždy býti pouhým "bratrem," jako kterýkoliv jeho bojovník, a nehybně aniž marnotratniv, umřel vždy tak chudý, jaký byl od počátku. Mladší jeho bratr Jaroslav z Trocnova nevystoupil ani po jeho smrti z řady obyčejných panošův a teta jeho Anna přijímala ještě r. 1428 dary od obce Pražské.

Co válečník stkví se Žižka v řadě oněch slavných a v celém dějinstvu velmi vzácných vůdců, kteří se honositi mohli, že podstoupivše bojův velikých i malých téměř bez počtu, nikdy s porážkou nesetkali se, tudíž plným právem nepřemožitelnými slují. Obdivování naše roste, když povážíme, že nepřátelé převyšovali jej znamenitě i počtem, i opravou válečnou, a že on stvořiv sobě sám vojsko tak říkajíc z ničeho, nejen porážel jím brannou moc několika říší a národův pospolu, ale učinil krajany své také na dlouhé časy národem, ne-li nejbojovnějším, aspoň nejvítěznějším v Evropě. Následkem toho zjevil se úkaz k vůli téměř nepodobný, a v dějinách světa jinde nedaný ani neslýchaný, že i ta největší vojska, vedená od předních věku svého válečníkův, konečně ani otoku od Čechů na sebe nedočkavše, dávala se napořád na outěk, a Evropa celá po dlouhých a krvavých bojích nemohši odolati malému národu českému, sama za přemoženou vskutku se uznala i vyhlásila. A div tento stal se tím, že Žižka nahradil to vyšším uměním válečným, čeho se mu nedostávalo v síle počtu. Celý způsob jeho válčení byl důmyslný čili ratió a přední jeho známka zakládala se v bedlivém šetření a užívání přirozené polohy bojiště. Bitvy jeho byly větším dílem obranné — i nepouštěl se nikdy do boje, leč prvé vyhledal sobě k němu místo, kdežto příroda čili země sama bývala nejmocnějším jemu spojencem, a i tam mívál obyčej, pomáhati sobě umělými okopy na rychle vykonanými. Žižka vyznáv se z nezpůsobův středověkých, stal se jestli ne vynálezcem, aspoň prvním reprezentantem novoevropské taktiky vojenské. Síla vojska jeho záležela již ne v jízdě, ale v přechotě a ve spojeném s ní dělostřelctvu; on byl první, jenž zavedl u bojovníků svých cvičení v pohybech a obrazech umělých a strojních. Vojsko jeho rozměřené a článkované dle potřeby, činilo vždy ce-

lek ústrojný čili organický a přirovnáváno již za starodávna divotvoru živému a neodolatelnému, pohybujícímu se vždy dle jedné vůle ve všech oudech a koncích svých.

Dne 28. října 1918 proveden byl neočekávaně a beze všeho krveproliti státní převrat v Praze a prohlášena republika česko-slovenská a 14 dnů na to uzavřeno bylo příměří mezi Německem a Spojenci. Německá fronta se shroutila, kaiser Vilém prchnul do Holandska. Rakousko se rozpadlo a na jeho zříceninách skoro po 300 letech poroby a utrpení vztýčil prapor svobody lid československý, přetrvav veškerá pouta k nehodnému rodu habsburskému. Zahraniční politika odboje českého těch vzácných vlastenců s Masarykem v čele, bezpříkladná hrdinnost našich legionářů na všech frontách, láska a obětavost Čechů a Slováků amerických, to vše přineslo lidu československému po čtyřletém sebezapírání a strádání konečného vykoupení. Den 28. října bude vždy v dějinách československé republiky národním svátkem tak jako je 4. červenec zde v Americe.

Dne 31. října r. 1821 narodil se Karel Havlíček Borovský v Borové u Německého Brodu. Otec jeho kupcem a při tom vlastencem asi takovým, jakými po většině lidí v Čechách byli — cítil sice, ale zřejmě se neprojadřoval.

V deseti letech Havlíček poslán byl do Jihlavy,

aby se naučil německy. Rok na to vstoupil do gymnasia v Něm. Brodě a po absolvování studoval na pražské universitě filosofii. Vida, že v tehdejší době kněz mohl působiti na lid, vstoupil do semináře, kde chtěl se setkat s lidumily, opravdovými lidmi v jeho ideálu, ale za rok vyhnala ho licoměrnost, špina charakterů, nepoctivost a pokrytectví těchto lidí. Odešel zklamán a rozhodl se pro dráhu profesorskou. Ale mocný vliv kněžských nepřátel i zde provedl svou — Havlíčkovi nedostalo se místa, ač zkoušky způsobilo složil skvěle. Odešel tudíž na nabídku moskevského universitního profesora Štěpána Ševyrova r. 1843 do Ruska, stav se vychovatelem jeho syna. Znamenitá společnost v domě profesora, neustálý styk s předními inteligenty a ruskými učenými měly na Havlíčka mocný vliv a když obohacen mnohými zkušenostmi vrátil se do Čech, vrhl se na dráhu žurnalistickou s neochvějnou zásadou: "Láska k pravdě, vlasti a jazyku — nepřátelství k mrzké vládě a kléru!" S celou oddaností, láskou a nepodajností přistoupil ku provádění svého ideálu: býti učitelem lidu českého! To zdařilo se mu měrou neobyčejnou; za nedlouho stal se nejlepším redaktorem českým. Psal způsobem nedostižným, pro lid jako stvořeným, na základě skutečného života, srozumitelně, nadšeně a vlastenecky. Pravda byla mu zákonem; jako Hus, hledal i Havlíček pravdu, mluvil pravdu i hájil pravdy do posledního svého zdechu. Proto Havlíček zůstane nám povždy ideálním vzorem českého žurnalisty!

NAŠE BRANNÁ ÚČAST V PRVNÍ VÁLCE REPUBLIKY *)

(Jan Pelikán ve Věstniku Sokolském.)

*Jen národ zdravý též národ branný jest.
Zbroj v každé pěsti! Zřízení válečné! Stokrát,
tisíckrát to budiž řečeno! Avšak k nástroji a k ústrojí především též junstvo a mužstvo zdatné a úhodné!*

Dr. M. Tyrš.

Bylo po osmé hodině večerní v úterý, dne 3. června 1919, když v prázdných již kancelářích ČOS. ozval se netrpělivě zvonek telefonní. Tou dobou nebylo zde nikoho kromě členů předsednictva cvičitelského sboru mužů. Kdož byl by tušil, že zvonkový signál je povel k tak pronikavé změně činnosti celé Obce! A telefonu se chopil pravý muž v pravé chvíli — dr. Jindřich Vaníček. Hlášena Bratislava, oznámena zoufalá situace, žádána pomoc. Úrada skončena a bratr náčelník odebral se vyhledat bratra starostu k dohodě o prvních krocích. Druhého dne četli pak již všichni v novinách tyto dvě výzvy:

Bratři Sokolové-vojáci!

Slovensko ohroženo volá k nám o pomoc. Jde především o nahrazení posádek z měst slovenských do pole zavolaných. Udeřila hodina, kdy jest nám osvědčiti vážnost a opravdovost našich snah. Voláme všechny bratry vojáky dosud nesloužící do zbraně na pomoc strádajícím bratřím. Dostavte se bez odkladu do tajemnického úřadu a přihlašte se k službě branné pro nejbližší krátkou dobu. První výprava vyjede zí-

*) Z rozkazu redakce V. S. a dle usnesení předsednictva ČOS. zachycují pro pamět fakta, vzdává se předem snahy líčiti prožitě události a dojmy z nich. Ne vše hodí se též již dnes k otištění.

tra ve čtvrtek. Nechat' k hrdému činu tomuto se shromáždí sta a tisíce věrných duší sokolských, jak káže čest a povinnost naše.

Na zdar!

Dr. Vaníček.

Dr. Scheiner.

Sokolstvo na stráž!

Z Bratislavy, 3. června. (ČTK.) Všem Sokolstvu! Bratři! Slovensko bylo napadeno, a hájení půdy naší republiky, přiznané nám celým světem, vyžádalo si znovu těžkých obětí. Neuvěřitelná maďarská zvěrstva, mučení, ukrutnosti a nelidskosti probudily konečně zájem naší veřejnosti o bezpečnost našeho Slovenska. Situace je dnes sice vážná, ale daleko není tak zlá, jak vypravují nesvědomitě, lidem zveličované pověsti. Je neobyčejně důležité, aby sokolské jednoty na Slovensku a v českých zemích vykonaly v těchto chvílích svoji povinnost. Jednoty na Slovensku vyzýváme, aby ve svých obcích a v okolí předně uklidňovaly obyvatelstvo zabraňující šíření poplašných zpráv a 1. aby nabídly veškeré členstvo do veřejných služeb k pomoci četnictvu, úřadům vojenským a pod., 2. aby bděly nad tím, aby škůdcové naší republiky v zázemí byli učiněni neškodnými. Bratrské jednoty sokolské v českých zemích žádáme, aby umožnily výpravu asi 500 bratří na Slovensko. Požádali jsme Českou Obec Sokolskou, jakož i brněnskou župu o vyslání této výpravy, která by byla rozdělena v Bratislavě po jednotlivých větších městech Slovenska. Bratři konající národní stráž, budou udržovat klid a rozvahu. Bratři z Čech hlasejte se k této výpravě ihned v tajemnickém úřadě České Obce Sokolské, bratři z Moravy u bratra Jana Hilera, Brno, Údolní 36. Cesta, byt a strava budou bezplatné, přibory na jídlo si přineste. Pokud

možno přijďte v kroji a ozbrojeni. Mimo legitimaci přineste si doporučení své jednoty. Hlaste se v Bratislavě u nádražního velitelství. Doufáme, že nebudeme vašich služeb potřebovat déle než jeden nebo dva týdny. Případné dotazy zašlete na adresu: Jan Kraus, župan českých jednot v Bratislavě. Bratři, dokažte, že dovedete vykonat svoji povinnost ihned, jak vlast zavolá. Na stráž! Sokolská župa Masarykova. Ministr dr. V. Šrobár, župan a starosta, prof. J. Kraus, župan jednoty.

Účinek nedá se popsat. Telefonické i telegrafické depeše ze všech stran jen pršely a dobrovolníky nestáčila kancelář zapisovat. Bohužel, neskončila věc beze zmatku. Depeši župy Masarykovy podnikníci rozjeli se mnozí horlivci i skupiny bratří z různých jednot na vlastní pěst do Bratislavy. Rychle sjednána shoda s Brnem i s Bratislaví a dohodnuto, že celá akce bude řízena jednotně. Na večer 5. června svolána schůze předsednictva ČOS., předsed. cvič. sboru mužů a náčelníků pražských jednot, aby bylo pokud možno v širokém fóru bratří přímo se členstvem se stýkajících rozhodnuto o dalších krocích a na této památné poradě jednomyslně usneseno vypsat povinné odvody členstva, jež publikovány takto:

SOKOLSTVU!

Vlast naše ocitla se ve vážném nebezpečí.

Zavilý nepřítel napadl drahé naše Slovensko a ne-se zkázou a zhoubou v jeho krásné kraje. Jest na nás, abychom přispěli ku pomoci.

Předsednictvo České Obce Sokolské vypisuje proto *všeobecný odvod svého členstva od 20 do 50 let.*

Každý člen sokolské jednoty tohoto věku dostaví se k odvodní komisi, jejíž úřadování bude oznámeno.

Z odvedených povolání budou k případné službě především bratři dobrovolníci, ostatní odvedení postupně dle schopnosti a věku.

K odvodům dostaví se dle dohody i členové České obce střelecké.

V Praze, dne 5. června 1919.

Předsednictvo České Obce Sokolské.

Po první schůzi konána porada obou předsednictev o podrobnostech, jež stanoveny v hrubých rysech. Vypracování pokynů župám uloženo pak bratrům Bilkovi, dr. Hellerovi a Štěpánkovi. Zatím z Bratislavy docházely nové a nové depeše žádající pomoc. Generál Mittelhauser obrátil se úředně do Prahy, stejně ministr dr. Šrobár, jednatel župy Masarykovy br. Kraus. Také zvláštní deputace z Turč. Sv. Martina a evakuovaní čeští učitelé ze Slovenska žádali naléhavě o vyslání Sokolstva na Slovensko. Mnozí se nabízeli, že se vrátí s námi — s puškami v rukou. Proto druhého dne vydány další pokyny:

Dle dosavadních disposic odjede první část Sokolů-vojáků ve čtvrtek dne 5. června o 7. hod. večer zvláštním vlakem. Sraz všech přihlášených v 6 hodin večer ve dvoře České Obce Sokolské na Příkopě. Čapky bez péra, legitimace a odznaky s sebou. Stravu na cestu.

Další přihlášky, zejména z venkova se dále přijímají. Dodatečně přihlášení budou potom později vysláni do Bratislavy. Vůdcem zvolen br. Vorel, veliteli rot br. Sýkora a Mayer.

Abyste pak vážnost těchto podniků nebyla ničím rušena, vydána i další zpráva:

Z České Obce Sokolské. Delegace České Obce Sokolské, jež měla dnes odjetí ke sletu francouzských

gymnastů v Nancy, byla v důsledku události na Slovensku odvolána. Ke sletu bude poslán toliko pozdrav a omluva. Všechny sokolské slavnosti, chystané pro nejbližší dobu, se též odvolávají.

Čtvrtek. — Den odjezdu prvního pravoru byl dnem kritickým. Výzva ČOS. a župy Masarykovy pronikla zatím do všech koutů země a tak železnice počaly se plnit transporty Sokolstva. Ba i mnozí železniční zřízení Sokolové naléhali na své představené o propuštění, aby mohli odejeti na pomoc Slovensku. Proto v dohodě s ministerstvem železnic vydán telegrafický rozkaz všem stanicím železničním, aby vracely jednotlivce i jednoty, pokud nemohou se vykázat rozkazy k nastoupení a všem železničním zřízcům, aby neopouštěli práci. S ministerstvem Národní Obrany smluven definitivně poměr sokolských dobrovolníků ku státu v ten smysl, že stanou se vojáky republiky. Proto také připravena a vydána pro páteční noviny tato zpráva:

Z České Obce Sokolské. První výprava českého Sokolstva na Slovensko odjela včera večer. Další přihlášky z Prahy a okolí přijímají se dále v tajemnickém úřadě ČOS. Přihlášení musí býti připraveni do 24 hodin nastoupiti službu (v šatě občanském, čapka bez péra). Jednoty venkovské důtklivě žádáme, aby neposílaly své členstvo do Prahy, nýbrž vyčkaly dalších pokynů. Nikdo není oprávněn jako Sokol jeti mimo úřední výpravy na Slovensko. Rovněž tak chození jednotlivců v kroji sokolském není dovoleno. Všichni ti bratři, kteří se přihlásili s horlivostí a láskou ke službě dobrovolnické, uplatní se jistě po řádných sokolských odvodech, jež byly již oznámeny a které budou provedeny v nejbližší době.

Upozornění. Všechny informace a pokyny budou sděleny v novinách, je proto naprosto zbytečno se dotazovati v ČOS., nebo z venkova do Prahy přijížděti.

Deštivé, nevlidné odpoledne čtvrteční zapudilo shromáždění se účastníky první výpravy do kryté jízdní na dvoře paláce Sylva-Tarouccovského. Tam v prachu manéže v přítomnosti řadily se první čtyři a rot v prapor. První ozbrojený sokolský prapor! Ký div, že pohnutí zadržovalo i hlas náčelníka ČOS. br. dra Vanička, když promlouval k odjíždějícím:

"Bratři! Jste tak šťastni, že první odjíždíte na Slovensko, abyste krví zpečetili nerozlučný bratrský svazek našich zemí. Jste určeni prozatím pro službu strážní, ale není vyloučeno, že vstoupíte v prodlé řady bojovníků republiky, abyste mladými svými životy zpečetili věrnost ideálům sokolským. Nepřítel, proti němuž stojíte, je zavilý a ukrutný. Neznejte ani vy smilování! Oko za oko, zub za zub! Pamatujte, že Sokol z boje neutíká!

Nuže, zlatí moji hoši, buďte šťastni a vraťte se s vavřinem vítězství na svých skráních! Na zdar!"

Přesný počet a statistika účastníků bude uveřejněna až válečné poměry dovolí. —

Přes nevlidné počasí sešly se ohromné zástupy lidu, jež živě pozdravovaly odcházející bratry, v jejich čele nesen slovenský prapor, po celé cestě až k nádraží. Bratři odcházeli beze zbraně v šatě občanském — vyzbrojeni a ošaceni byli až později na zastávce, téměř 24hodinně, v jiném místě.

Domnívali jsme se, že tím pro první chvíli je naše úloha splněna a že se tím houževnatěji a plánovitě můžeme věnovati orgnisaci sbírání pomocných sil, abychom v dané chvíli vrhnouti mohli větší sokolský celek, kam bylo by potřeba. —

Proto horlivě pracováno na pokynech pro odvody, jež pak zaslány všem župám i jednotám a zněly definitivně takto:

Mobilisace Sokolstva.

Předsednictvo České Obce Sokolské uznávající vážnost chvíle a povinnost sokolskou, usneslo se provést mobilisaci svých řad pro služby vlasti a to tím způsobem, že vyzývá veškeré své členstvo ve věku od 20—50 let včetně, činné, přispívající i zakládající, aby se dostavilo v den župou určený k odvodu.

Odvolání budou provedeny do dne 20. června 1919.

Účelem odvodů je zjistiti a zajistiti brannou sílu Sokolstva k event. potřebám. Na základě odvodních listin budou Českou Obcí Sokolskou v případě potřeby povoláváni odvedenci k vojenskému výcviku, postupně dle jednotlivých ročníků a sice nejdříve ti, kteří se přihlásí dobrovolně.

Platné úřední sprostňovací listy našeho členstva platnosti sice nepozbývají, ale nezabývají povinnosti dostaviti se k odvodům.

V každé župě budiž zřízena zvláštní sprostňovací komise, která rozhoduje o žádostech z vážných příčin podaných. Sprostňovací důvody jsou tytéž jako platí u úřadů při sprostňování od vojenské služby vůbec.

Úřední povolání k nastoupení činné služby vojenské zbavuje bratry povinnosti dostaviti se k odvodu sokolskému, jakož i k event. službě v některé formaci, kterou by Sokolstvo sestavovalo, a dlužno bez ohledu na naši akci tímto vyhlášenou, bezodkladně vyhověti svolávacímu rozkazu vojenských úřadů.

Ku provedení odvodů dávají se župám následující pokyny:

1. Župy necht' stanovi jedno nebo více odvodních míst pro svoji oblast (dle rozlehlosti, komunikačních ohledů atd.)

2. Sestaví si dle statistiky pravděpodobný počet odvodem povinných v jednotlivých jednotách a dle toho stanoví pro ně dny odvodní, které neprodleně vhlásí s udáním odvodního místa. Den 20. června budiž určen za datum, v němž mají se dostaviti k odvodům všichni, kteří z vážných důvodů nemohli tak učiniti při prvním odvodu své jednoty.

3. Župy postarají se o sestavení vhodných komisí odvodních, jež pozůstávají: a) ze zástupce politického úřadu, b) z lékaře-Sokola, c) člena župního předsednictva a cvičitelského sboru župního a d) potřebného počtu sil písařských a manipulačních.

4. Jednoty budiž vyzvány k neprodlenému soupisu všeho členstva odvodem povinného. V něm budiž uvedeno (v jednotlivých sloupcích): číslo řadové, jméno a příjmení, rok narození, zaměstnání a ponechány sloupce na datum, místo a výsledek odvodní. V jednotách větších, kde sestavení tohoto seznamu dá více práce, necht' přibírány jsou k ní ženy i dorost.

5. K odvodům budou župám dodány od ČOS. zvláštní formuláře, na kterých dějte se zápisy propisem dvojmo a jeden exemplář po ukončených odvodech budiž neprodleně zaslán tajemnickému úřadu ČOS.

6. Při odvodech budiž do seznamu jednotou přineseného zaznamenáno, že dotyčný bratr své povinnosti učinil zadost a byl-li odveden. Záznamy tyto slouží pak jednotě ke kontrole členstva. Na legitimaci členskou poznamená se tomu, kdo k odvodu se dostavil, "schopen" nebo "neschopen", datum a místo odvodu, ověřené razítkem župy, nebo jednoty v místě odvodním a podpisem předsedy komise.

7. Na žádost České Obce Střelecké mohou se k odvodům sokolským, stavěti i členové jednot střeleckých. Přeje-li si jednotka střelecká, budiž do odvodní komise jako přisedící přizván její zástupce.

Pokyny lékařské pak zněly:

Klasifikace A. (fronta). B. (zázemi). C. (neschopen).

Míra tělesná nerozhoduje.

Neodváděti:

Nedostatek podstatných částí kosti lebeční, hluchota na obou uších, snížení bystrosti zrakové pod 6—36 na lepším oku, jizvové znetvoření spojivky oční na obou očích, šedý zákal obou očí, oslepení na obou očích, silné znetvoření nosu značně znesnadňující řeč a dýchání, vady, jež činí řeč nesrozumitelnou a znesnadňují dýchání, vole, jež znesnadňuje dýchání, píštěl hrtanu a průdušky, znetvořující hrb, rozpoltěná páteř, nápadné znetvoření nebo zakrtnění některého údu, neb chybící vůbec některý úd, zlomeniny kosti, spojené se značným zkrácením nebo znetvořením údu (zkrácení dolní končetiny o 3 cm), chronický zápal traktury, jestliže tím úplně neb značně užívání údu jest znemožněno, ochromení některého údu, chybící palec pravé ruky, nápadné znetvoření a chůzi znemožňující chodidlo, zhoubné nádory, duševní choroby, hluchoněmost, tuberkulóza plic, kůže a kosti, organické srdeční vady loko pensované, zánět ledvin, cukrovka, padoucnice, velké kýly, těžké případy hysterie, rozsáhlé vředy bérce, těžká organická onemocnění nervového systému, jaterní choroby (cirrhosis). Pokud se týče klasifikace na schopné pro službu v poli a schopné pro zázemi, rozhoduje odvádějící lékař dle zkušenosti z posledních válečných let. Sporné případy předkládají se zdravotnímu odboru ČOS.

Pokyny tyto měly ráz domácí, veřejnosti vyložil smysl a účel sokolské mobilisace jednatel ČOS. br. dr. Karel Heller článkem v sobotním vydání některých pražských denníků (7. června 1919), který zněl:

Jen žádný zmatek.

(Slovo k mobilisaci sokolské.)

Nebylo na mnoha místech správně porozuměno sokolské mobilisaci. Proto spěchám, abych věc vysvětlil.

Účelem sokolské mobilisace jest pracovati v dohodě a ruku v ruce s vojenskou správou: tedy podporovati její cíle, nikoliv však seslabovati, neb křížiti. Proto k sokolské službě nelze přijímati aktivně sloužící vojiny, nýbrž jen bratry, kteří jsou mimo svazek vojenský.

Služba sokolská neosvobozuje od služby vojenské, kdokoliv by byl později povolán k aktivní službě vojenské, opustiti musí ihned službu sokolskou a nastoupiti tam, kam jej vojenská správa povolala. Seslabovali bychom vojsko, kdybychom odnímali armádě nejspolehlivější členy.

Česká Obec Sokolská povolává jen bratry Sokoly, tedy nikoliv dobrovolníky, z řad občanských. Nelze připustiti odchylky; ručíme za své členy. Obdrželi jsme výzvu, abychom postavili jeden strážní prapor. Učinili jsme tak. Včera hoši odejeli.

Čekáme však, že budou následovati výzvy další. Proto sbíráme dobrovolné přihlášky členů neaktivních vojínů a nevojínů, kteří se zavazují, že na daný rozkaz okamžitě se dostaví k činné službě. Bývalé, tedy vyvíčené vojiny pak ihned odešleme, nevojiny podrobíme výcviku.

Avšak to nestačí, žádná organizace nemůže záviseti od volné vůle svých členů. Proto odhodlali jsme se věc řádně organisovati a podrobiti veškeré 20—50leté členstvo řádným odvodům sokolským, abychom zjistili stav zbraně schopných Sokolů. Odvolání provedou se po župách a musí se jim podrobiti každý Sokol (vyji-

maje aktivní vojiny v činné službě). Nesmí a nebude nikde žádné úchytky. Kdo se odvodu vyhne, jest ne- možný mezi námi.

Z odvedených budeme tvořiti prapory i pluky. Tak, jak nám správa vojenská povelí. Povolávatí bude- me naše hochy jen po etapách; napřed ty, kdož se do- brovolně přihlásí. Zřídíme po župách též vlastní (so- kolské) sprostňovací komise, aby zájem veřejný povolá- ním nepostrádatelných branců nijak neutrpěl. Vylou- číme všechny, kdož byli zatím povoláni k aktivní služ- bě vojenské, neboť naše prapory mají tvořiti jen ne- vojáci, neb bývalí, službou nepovinní vojini.

Úkolem těchto praporů bude podrobiti mužstvo řádnému výcviku a státi připravené, kam vlast zavolá. Tedy domobrana v nejvlastnějším slova smyslu. Ale domobrana sokolská, připravená i schopná jíti do linií nejpřednějších.

Dr. Heller, jednatel ČOS.

Současně objevila se však proti všemu očekávání a přes výslovné naše žádosti v novinách další výzva žu- py Masarykovy žádající sokolské jednoty za vysílání nových sil pomocných. Bratřím Slovákům bylo úzko, volají o pomoc. Působili nám tím nový velký zmatek u jednot i jednotlivců uklidněných nařízenými odvo- dy a znesnadnili úkol pomocný, ale odpustíme jim to zajisté, byli v situaci kritické. Proto však musili jsme znovu vydati toto prohlášení:

Důležité pokyny z Č. O. S.

Jakéhokoliv povolání k aktivní službě vojenské budiž ihned a bez výhrady uposlechnuto, a to i těmi, kdož již konají bezpečnostní službu sokolskou, nebo se k ní dobrovolně přihlásili. Úředníci a zřízení železniční neopouštějte za žádných okolností své místa, jednoty vyčkejte pokynů svých žup a proveďte je rychle a přesně. Nikdo nejedí zbytečně do Prahy, na Slovensko nesmí se vypraviti mimo úřední výpravy ČOS. žádná jednot, tím méně pak jednotlivci. Chození jednotlivců v kroji se zakazuje. Nikdo neopouští svého místa v dílně, nebo životě veřejném. První výpravy do- brovolníků odjely. Všichni ostatní dobrovolníci vy- čkejte sokolských odvodů neb dalších výzev. Soupis dobrovolníků z Prahy a okolí jest prozatím též ukon- čen. Pisemné přihlášky nečítejte, každý se náležitě u- platní po řádných odvodech. Rozkazy k zakročení a vypravení sokolských celků vydává toliko ČOS. a její činovníci, nedbejte proto na jiné výzvy.

Nezastavujte činnost v jednotách, věnujte stálou péči a pozornost cvičení mládeže. Ženy pomohou tam, kde síly mužů nestačí. Pohotovost sokolských jednot a obětavost bratří, jež sešli se v desateronásobně vět- ším počtu než bylo potřebí, zaručuje, že sokolské odvo- dy a mobilisace, jež jim bude následovati, nesklamou naše očekávání. Dík Vám bratří. Vytrvejte a vyčkejte; všichni věnujte služby své vlasti.

Česká Obec Sokolská v Praze.

Teprve těmito pokyny konečně docílono pevné organizace všeho podnikání, jež utvrzena i návštěvami žup. důvěrníků, kteří se rozjeli organisovati odvody po župách — to bylo o svátcích svatodušních.

Náš první prapor byl ještě na cestě a již žádáno o posily nové. Naše pomocná akce podřízena bezpro- středně generálu Pelléovi, který jmenován velitelem všech českých vojsk a ten k naléhání ze Slovenska vy- dal rozkaz k vystrojení druhého praporu. Rozkaz do- šel v sobotu večer a vykonán v neděli dopoledne. Mezi- tím byla ČOS. ovšem bombardována se všech stran žá- dostmi o pomoc, takže organisující 2. prapor měli jsme již žádostí o 11 praporů. Většinou ovšem jednalo vždy několik telegramů o téže potřebě. —

Odjezd druhého praporu stanoven na úterek, dne 10. června, vůdcem stanoven br. Vacin, jeho pomocní- ky br. Zedník z Bubence a Bradáč z Jindř. Hradce.

Prapor tento formován již též za pomoci žup: Tyr- šovy, Východočeské a Jeronýmovy, jež vyslaly do něho své členstvo, ač převážně utvořen byl opět z dobrovol- níků pražských. Organizaci na Moravě řídila známá, skvěle pracující trojice bratří, Hiller, Havránek, Šart, jež doplňovala naše prapory vždy 1—2 rotami bratří moravských, s těmito bratry též pevně smluven postup: "Budeme poslouchati jen rozkazů generalissima Pellé- ho, udělováných Sokolstvu prostřednictvím předse- dnictva ČOS.", do Bratislavy oznámeno toto rozhodnutí. Tak definitivně upraven náš styk. Bratislavští obra- ce- ji se prostřednictvím generála Mittelhausera na ge- neralissima, ten dává rozkazy nám. — Důsledkem tohoto opatření byl rozkaz k vypravení dalších 2 praporů.

Zatím v župách horlivě prováděny odvody, takže kolem 12. června byl již celý složitý aparát v pohybu. Druhý prapor byl za svého transportu rozdělen na dva a přiřčena k němu 1 rota členů D. T. J. Čtvrtý a pátý prapor byly posledními prapory vypravenými po starém způsobu — sestavenými z dobrovolníků ad hoc se přihlásivších. Čtvrtý vypraven opět z Prahy za značné účasti téměř všech českých žup (16) za vedení bratra Miroslava Jirsáka a Svatopluka Svobody. Pátý postavila Morava. — Sjednotili jsme se též na výstroji členstva a publikovali tato opatření:

Pro sokolské formace, jež tvoří a vysílá ČOS., jest předepsán takový výstroj: Čapku bez péra, avšak s monogramem. Jídelní přístroj, možno-li bat'och, šat ci- vilní. Není-li jiných pokynů, tedy jsou řádně jednotně ozbrojováni a není proto třeba vlastní zbraně s sebou.

Také veřejnost nezůstala k naší akci chladnou. Musili jsme veřejně poděkovati a stvrditi příjem znač- ných darů, jimiž bylo nám přispěno, opět zprávou úřední:

Ve prospěch sokolských dobrovolných čet na Slo- vensku počínají se scházeti značné dary, jež svědčí znovu o značné obětavosti těch, kteří nemohouce na- stoupiti službu vojenskou, alespoň hmotně přispívali ke zdaru akce. Prvním darem byl příspěvek fy. B. Wendler v částce 1000 K, druhým byl personál Elektr. podniků m. Prahy, který odvedl K 1482-60 na hotovo- sti kromě některých darů věcných, třetími pak Beseda Stankovský spolu s dobročinnou společností "Přátele humoru" na Smíchově, kteří složili 2000 K. Mimo to sokolská župa Čížkova v Jičíně zaslala 2 bedny potra- vin, jež odevzdány Čs. červ. kříži a oznámila dar 3500 K na hotovosti, nejmenovaný dárcé složil v kanceláři ČOS. 200 K. Jsou to zjevy jistě potěšitelné.

I jinak hovořeno o celé akci velmi vřele. Tak v ne- děli dne 8. června napsal Zevloun ve svých "Týdenních tálkách" Národních Listů:

A zas' jsou to bratři Sokolové, kteří vedle našich vojsk první zachraňují situaci! Když jsme je před lety o sletech jaksi symbolicky nazývali "národní armá- dou," netušili jsme, že skutečně přijdou časy, kdy tou- to armádou budou. Kdo viděl, jak na první výzvu stály u budov tělocvičných jednot fronty bratří, hlásících se do fronty, mužové všech vrstev a stavů i daleko přes dovolených padesát let i hluboko pod dvacet, kdo sly- šel, jak přemnoží z nich nemohli býti již přijati pro množství přihlášek a žádali, aby aspoň pro nejbližší výpravy byli zaznamenáni, uvědomil si, jak velkolepě ohromná je idea sokolské myšlenky, jak skvělá byla a je sokolská výchova celých generací, jaká její síla.

V nejbolestnějších dnech, když srdce umdlávala, vždy naši Sokoli to byli a jsou, kteří zachovali mužná srdce, jasnou hlavu, silnou paži a šli, jdou a půjdou za svým starým, husitským heslem: "Ku předu, ku předu — zpátky ni krok!" Díky vám, bratři! Za vašimi prapory jde sjednocený celý národ!

Z Bratislavi došla zatím potěšitelná zvěst o našich bratřích. Poslal ji bratr Josef Kraus, jednatel župy Masarykovy, který psal dne 9. června:

"Myšlenka, povolat Sokolstvo na pomoc, vznikla současně u bratra župního starosty, který mně telegraficky povolal v neděli dne 1. června do Bratislavi a u mne, který jsem se obrátil na bratra Muellera, praporečníka a velitele bratislavského praporu "pluku Svobody", žádaje o pokyny. Na minist. poradě v úterý dne 3. června usneseno bylo, Sokolstvo povolat a hned na to jsme poslali depeše Vám do Brna a prostřednictvím ČTK. Jsme rozhlásili výzvu o pomoc. Současně bylo vyrozuměno zdejší posádkové velitelství (ppl. Pelnář), městské velitelství franc. pluk. Brau) a vrchní velitelství (franc. gen. Mittelhauser) o té akci a žádáno o podporu. Aby zmatek byl větší byly pětkrát změněny dispoziční ubytovací. Původní myšlenka bratra župního starosty min. Šrobára povolat bratry v krocích, ozbrojené revolvery k posílení vnitřní služby v městech, zejména vlivem franc. plukovníka Brau zvolna měnila; bylo stále patrnější: je třeba mužstva ozbrojeného, vojensky zorganizovaného. Proto znovu a znovu jsme telegrafovali do Prahy: ozbrojte bratry. — Myšlenka jejich úplného vyzbrojení byla šťastná. —

Pro bratry prý nadarmo připravily obce Břeclava a snad i Hodonín, dříve je čekajice, pohostění. Zdejší reprezentace mylnými zprávami pobouřená, očekávala je v pátek v poledne. Když konečně bratři pak v noci na sobotu dne 7. června asi o třetí hodině ráno přijeli, čekal jsem je sám. — Přijeli svěží, plni humoru; rychle byli seřazeni, brzo posnádali v nádražní stravovně, a sotva se mohli dočkat jak vtrhnou do města. Přivítal jsem je, když byli k pochodu seřazeni, několika slovy, a věřte bratři, že nebylo lze se ubránit hlubokému pohnutí, když jsem je tak viděl s nasazenými bodly, pušky na ramenou, tolik oplývající nadšením, obětavostí a láskou. Kolem čtvrté hodiny ráno, zpívající sokolské písně, prošli Bratislavou do Štefaníkových kasáren, která do nedávna byla sídlem praporu pluku Stráže Svobody.

Téhož dne odpoledne přesně o 2. hodině byla na Esterházyho náměstí přehlídka Sokolů, přibylých sem z Čech a z Moravy. Vykonal ji ministr dr. Šrobár a hlavní velitel československých vojsk francouzský generál Mittelhauser. K přehlídce se dostavili: člen Národního shromáždění a předseda branného výboru Udržal, francouzský plukovník a hlavní velitel města Bratislavy Brau, za župu Masarykovu župan Žoch, za jednotu bratislavskou dr. Ivanka, poslanec dr. Ivan Markovič ve stejnokroji ruské legie, vládní poradce praporečník Varsík, Derer, poslanec dr. Halla, ministerský tajemník ing. Botto a mnoho občanstva.

Když ministr dr. Šrobár a generál Mittelhauser přijeli, uvítaly je hymny, "Kde domov můj?" a "Nad Tatrou sa blýská," načež velitel Sokolů hlásil generálovi počet Sokolů, stojících v šiku pod bílo-modro-červeným praporem. Generál s ministrem a s družinou vykonali přehlídku Sokolů. Velkou pozornost francouzského generála a všeho občanstva vzbudil statný sokolský praporečník se šedivým plnovousem. Po přehlídce defilovali Sokolové před generálem a ministrem.

Po defilé promluvil k sokolským šikům velící generál Mittelhauser těmito slovy:

Blahopřeji vám, stateční Sokolové, ke skvělému defilé. Četl jsem ve vašich očích národní hrdost, pevnou vůli a odhodlanost, hájiti svaté národní právo. Přeji vám, abyste statečně bránili národní právo a volám vám "Nazdar!"

Potom promluvil ministr dr. Šrobár.

Bratři Sokolové! Není času na řečnění, nýbrž je třeba bojovati. Srdečně vás vítám v Bratislavě v této hodině, kdy svezepý nepřítel napadl Slovensko. Jako Tataři vpadli Maďaři do našich krajů, kde loupí, vraždí a odvázejí vše, co jim přijde do cesty. Přišli jste bránit svou vlast, svůj vlastní majetek, svou národní čest. Jsem přesvědčen, že každý z vás tyto statky bude bránit až do posledního dechu a poslední kapky krve, každý na místě, kam bude postaven, necht' si uvědomí, že nebude bránit sebe, ale to nejdražší, co národ má. Děkuji vám jménem celého Slovenska, že jste k nám přišli, abyste nám dodali odvahy a pomáhali, kde bude třeba. S nekonečnou vděčností si zapamatujeme, že Sokolstvo zůstalo věrno svým vznešeným tradicím. Volám vám bratrské "Nazdar!"

K Sokolům promluvil též básník Machar:

Také já, básník, vás bratři, pozdravuji. U starých Římanů, když vlast byla v nebezpečí, opustil každý svůj rodinný krb a spěchal pod orla legii, aby chránil vlast svým tělem. Vy, bratři, uposlechl jste v podobném případě antického příkladu. Hájiti vlast je cti Sokolů. Přišli jste na Slovensko, neboť víte, že jde o čest celé vlasti. Tvoříte dějiny! Jsem přesvědčen, že svůj úkol provedete tak, jak se na Sokola sluší. Svým příchodem dokazujete, bratři, že není rozdílu mezi Čechem a Slovákem, že jsme jedno tělo a jedna duše. Celá vlast hledí na vás s nadšením. Všichni jsme přesvědčeni, že budete tak stateční, jak toho na vás žádá těžce ohrožená vlast. Bratři, bezpráví nemělo nikdy dlouhého trvání, to dokazuje historie. A tento nápor husáckého odstěpu, vrženého do středu Evropy, bude záhy odražen a potrestán.

Sokolové odpověděli trojnásobným "Nazdar!"

Obecenstvo připravilo Sokolům, francouzskému generálu Mittelhauserovi, jakož i ministru Šrobárovi srdečné ovace.

Jsem zahrnován dopisy, z nichž každý je krásným dokumentem. Z Kylova na Moravě s litostí oznamuji: "Přihlásilo se 25 bratří, přijeli jsme do Brna, ale už nás nemohli vzít." Z Letovic: "Bylo nás vypraveno 12, k naší nemalé litosti přišel ale telegram, že máme zůstat doma — je po radosti, že budeme moci přispět..." Sestra M. P. z Unčic: "... vim, že jako žena nejsem schopna zastávat službu vojenskou, a přece ráda bych v něčem pomohla a chci jakoukoliv jinou službu zastávat. I my, ženy, jsme dosti silny a nebojme se ani práce, ani barbarů maďarských. Nemohu odolati touze srdce svého a šťastnou bych byla, kdybych mohla nějakou práci zastávat." — Těžkou, nevypsanou rukou: "Žádám vás, abyste mne vzali do služeb sokola, do služeb dobrovolnických přihlašuji se na stráž na Slovensko." — A jiný pisatel: "Jsem povoláním čeledín; poslední zprávy ze Slovenska donutily mne, abych následoval příkladů těch, kdož dovedli životy své obětovati za osvobození Slovenska. Na vojně jsem dosud nebyl, to však mne tím více pobádá, abych vykonal svoji povinnost."

Mám takových dopisů už hezkou hromádku. Z Čech, Moravy i Slezska, od mužů i žen, ze všech stavů naší společnosti.

V neděli ráno, byli už bratři ve službě. 100 z nich odejelo jinam, a celá velká řada do služby strážní. Br. Vorel, velitel praporu je jako v kole. Práce, kterou vykonává s několika bratry důstojníky a poddůstojníky (ovšem: všichni odložili distinkce, nemají rozdílu ani ve stravě ani v žádných jiných požitcích, všichni spí stejně a pod.) je ohromná, snad vůbec neproveditelná v tělese jiném než Sokolském. Jen nadšení a vědomí, že vážná doba dnešní žádá o splnění mimořádných úkolů, to dovedlo.

Pohodli v kasárnách mají bratři málo. Noviny české v Bratislavě tak těžko získatelné by jim byly velmi vítány. Snad i jinak bylo by možno jim dát na jevo, že národ na ně myslí.

Dopisy a telegramy došlé župnímu jednateři župy Masarykovy, zasluhují uložení v muzeu Sokolském. Jsou to dokumenty o nadšení a obětavosti našich bratrů.

Zpráva z 10. června: "První sokolský prapor už dnes hlídá most, na jehož druhém konci stojí hlídky bolševické: řízným zakročením a ostrým patrouillováním získali si bratři za dva dny již popularitu. Vystupují ukázněně, hrdě; je v nich nadšení a obětavosti, že nelze to vypovědět.

Bratr Vorel stará se o svůj prapor tak, že na sebe zapomíná; snad vůbec nemá času pro sebe, je jako v kole pořád."

První Sokolský prapor, umístěný v kasárnách Štefánikových na nábreží, za 3 dny svého pobytu už má v městě svoje dobré jméno. Slyšel jsem vojen. vyšší hodnostáře mluvit o něm s uznáním, byl jsem svědkem toho, když administrační vyšší úředník, hlavní župan bratislavský, jejich zakročením v Senci i jinde byl nadšen. — Téhož dne, kdy přišli, vyklidili si kasárny, zavedli si pořádek v rotách a zařídili se — až s velmi, velmi malými nároky na pohodlí — trochu po domácku. V neděli, druhý den, už vyslali 100 mužů na hlídky, několik jezdců k jízdě, několik pisařů do kanceláří — a v pondělí už se dělili o službu v městě s legionáři. Zakročili bezpočtukrát jako patrouilly, jako eskorty, jako stráž — a j. pod. Čeho se chopí, v tom pocítit Sokolský spár. — I Machar, v sobotu jimi pozdravovaný, v neděli v noci, když jel automobilem, poznal, že se Sokolskou hlídkou není žertů: musel se legitimovat a pak teprve byl propuštěn, třeba že s omluvou.

Poměr Sokolů k legionářům je tak srdečný a bratrský, jako mezi žádnými činnými formacemi. Lze to snadno pochopit a je to krásné, vidíte-li nejenom v kasárnách Sokolských plno legionářů na návštěvě, ale i při službě strážní jít je spolu. — Na vyměňování stráží v pondělí večer, kdy legionář odváděl si vždycky strážní oddíl, který přešel od legionářů část úseku bratislavského, nelze zapomenout nám, kdož jsme se na to dívali. Tyršovo: "Zbroj v každou pěst, zřízení válečné!" jakoby bylo stále se v mysl vracějící refrainem dávno známé, milé písně.

* * *

Zevně poznáš Sokoly vojáky podle sokolského monogramu, v červené kokardě připevněného místo jablčka na čepici, a podle Sokolské pásky na hrudi. Také bys je poznal podle sebevědomého, důstojného vystupování. — Šarží ani distinkcí služebních mezi nimi není. Strava táž, požitky žoldové tytéž, ač je mezi těmito 600 bratry asi 24 důstojníků a mnoho velmi mnoho poddůstojnictva. — A přes to: s podivem uvidíš, jak vojensky ukázněně pozdraví a do pozoru se postaví každý bratr, jdoucí za "bratrem velitelem" s hlášením či prosbou. —

Ráno, místo "Gelenksuebungů" cvičí prostrná, určená pro zájezd na Slovensko. Že je při tomto zájezdě budou cvičivat, toho se nenadáli. Po celý den je v kasárnách ruch a shon. A středem tohoto ruchu je praporeční kancelář. Co všechno přeslechne, vyřídí, zařídí a nařídí za den velitel praporu bratr Vorel!

Že je duch bratři po vojensku veselý, že jim vojenská strava ani nepohodlí neubírají humoru, toho dokladem je chansona, kterou si složili o Mad'arech a o Mad'aronech.

Župní náčelník bratr J. Jelinek z Lipt. Sv. Mikuláše oznámil též akci Tatranského okrsku. Bratři utvořili branné čety. Střeží silnice a horské stezky proti emisarům Mad'arským a hordám zločinců, jež se potulují krajem. Mnozí slouží dobrovolně v armádě. Všichni do jednoho nastoupili svoji povinnost — hájiti vlast vlastními životy.

Rozhodný obrat ve věci přinesla čtvrtěční schůze předsednictva ČOS. konaná 12. června 1919. Až do té doby ležela totiž celá tíha zodpovědnosti za branou naši akci na bedrech trojice dr. Vanička, dr. Hejlera a B. Havla. Když však akce vzrostla a ukázalo se, že není v lidských silách takto věc, dále vésti, prohlásilo se předsednictvo ČOS. permanentním a koná nyní spolu s předsedn. cvič. sboru mužů denně schůze o 6. hod. večerní. Zřízena též zvláštní samostatná kancelář vojenská z odborníků vojenských a dobrovolných sil pomocných.

Rozhodnuto s vysíláním dalších pomocných sil vyčkat až po zformování celé brané moci. ČOS. Kterak odtud se věci vyvíjejí — to je již jiná kapitola. Já jen končím jak jsem počal — Tyršem: "Setrvejmež, chraňmež a braňmež dobrou, mužnou, vznešenou svou věc, chráníme a bráníme tak čest a prospěch svůj vlastní, prospěch, nezdolnost rozvoje, budoucnost a vítěznou obnovu slávy svého národa. Na zdar!"

DVACÁTÝ OSMÝ ŘÍJEN.

Dvacátýosmý říjne! Vítán bud',
velebný svátku svobody a vůle!
Kdykoliv přijdeš zvedni českou hrud',
vzpomínky probud' na vše uplynulé!

Na řady šedých bezútěšných dní
trávených sta let v odvislosti smutné,
na děsný záchvat křivdy poslední,
bolesti k tvému narození nutné!

I na svůj příchod očekávaný
a přes to náhlý, zázračný a skvělý,
na to, jak byly mříže lámány,
na výšvih k slunci radostný a smělý!

Na první výdech z rozedmutých plíc,
zdechlého orla spár když povoloval
a lid náš lepší budoucnosti vstříc
Svobody jméno v slzách vyslovoval.

Dvacátýosmý říjne podzimní,
dne jarní vpravdě vzkříšeného bytí,
vyvedši národ ze tmy podzemní!
Památka tvá necht' bez konce nám svítí!

Majákem bud' a světlem pravdy zlat'
zázraku tvého paprsek vše zlatý,
každý rok stejný radostně se vrat' —
výčitkou jen se nestaň nám, dni svatý!

Jaroslav Nauman.

KOUTEK DOPISOVATELSKÝ.

DO MINNESOTY.

Sokolstvo v Minnesotě: Nadešla doba, kdy opět otevíráme naše tělocvičny k činnosti po dlouhém vagačním odpočinku, a tu volám k jednotám našim: probud'te se a konejte to, čemuž jste se byly zasvětily v momentu, kdy stávaly jste se členy drahé té rodiny Tyršovy. Máme před sebou náš Okrskový Slet a co to miní, to ví každý zkušený a pracovitý Sokol a Sokolice, tak že není třeba pobádati ty pravé duše, kteří vždy tu práci jak se u nás říká odřou neb oni sami se zase zapráhnou a spolu s výborem Okrskovým potáhnou štít náš až k cíli námi vytčenému na našem sjezdu a to jest ku zdaru Sokolstva v Minnesotě.

Většina práce a agitace velká bude záležeti na jednotě v Nové Praze, kde se závody a Slet odbývati budou. Já věřím, že Jednota Pražská dostojí svého slibu daného jejím zástupcem na sjezdu, Bratrem Cirklem.

Pak dále není třeba, strachu o práci přípravou, neboť jsem si jist, že Jednota v Montgomery přispěje co možná nejvíce, aby zdař sletu byl opravdu veliký. Jednota v Montgomery zajisté jest potěšena zprávou, že u nich tak na blízku slet se odbývati bude a jest jisto, že naši harcovníci tam podají ruce bratrům v Nové Praze a pomohou s prací přípravou, neboť máme v miněni i udělati zájezd do Montgomery ve dnech Sletových a tam uspořádat obraz Sokolské Výchovy.

Právě vrátil jsem se z Foley, Minnesota z mojich prázdnin, kde jsem dlel tři neděle a pomohl jsem tam bratrům a sestrám trochu ve cvičení; cvičili jsme často a nacvičili jsme tak zhruba Prostná cvičení na náš slet, tak že bratři z Foley budou jistě s námi na našich Závoděch. Těž tančili jsme tam Besedu, kterouž jsem je naučil a tak ten život národní, ač i jest jich tam málo, bude jim přece jen pobavením aspoň v mnohé chvíli sokolské.

Musím poděkovati rodinám Dědičové, Pokladnickovým, Mudrochovým, Strajtové a Flidrové a Trendové za dobré pohostění, které se mě u nich dostalo a ony se též přičinily, aby se vždy ta naše mládež sešla k společnému cvičení.

Ted' těším se opět na vyjíždku do Denham, Minn., kde budu svědkem při uvedení nové jednoty do naší Obce Sokolské; též doufám, že vypravíme ze St. Paul družstvo Sokolek a Družstvo Sokolů tam k Cvičení na ten den.

Naši zde již si nařikali, že jsme již dlouho nikam nejeli, tak budou mít tu příležitost si zase povyrazit v Denham a tamnější bratři se jistě postarají by zpříjemnili náš pobyt mezi nimi.

Dále tímto volám k našim náčelníkům všech jednot, aby v přípravách ihned započali a technický Odbor co nejdříve zašle potřebná cvičení; pro Slet. Prostná cvičení mužů budeme užívatí vypsána pro sedmý Slet v Čechách a jsou otištěna v Sokole Americkém v měsíci Červenci tohoto roku, tak zatím jest záhodno započít s nimi hned, neb jsou dosti těžko k nacvičení, tak aby byla provedena správně a bezchybně.

Pro Sokolky společné cvičení bude oznámeno později tak i pro žactvo. Na tomto našem druhém Sletu miním též přednésti několik sestav prostných s praporecí společně všichni jak mládež, tak dorost a i dospělí a starší k závěrku veřejného cvičení, což by mělo činit krásný obraz.

Dále též vyzývám naše náčelníky, aby dbali na příchod a odchod při cvičení na nářadí nejen před veřejností, ale i doma, neboť všude počíná tato chyba býti velkým činitelem.

Dále též budiž dbáno na stejnost obuvi a cvičicího úboru; nepřipustí se nikdo k závodu ani na veřejné bez předepsaného úboru Sokolskou Obcí.

Jsem též jist, že když naši bratři Sokolové a Sestry Sokolky v Minnesotě jako každý jednotně bude dbát, aby náš Slet byl co největší a nejkrásnější, že musíme učiniti velký pokrok a tak též ukážete milí bratři a sestry to opravdové Sokolství a tak jeden s druhým pomuž ku předu (Team work) a podaří se nám to, co si přejeme.

Naše jednota v St. Paul zahájila svoji činnost dne 20. září při veselé zábavě a doufám, že podnáčelník Schejbal a cvičitel káňat O. Svoboda budou vždy na místě předcházeti ostatním příkladem ve cvičení.

Sokolka a cvičitelka Heduková již též má svůj regiment Sokolek v řadě a chtějí se letos připravit tak, aby jim zase Sokolky z jiné jednoty neodnesly první cenu při závodech na prostná cvičení. Při příštích závoděch zamýšlíme též uspořádati závod v běhu pro Sokolky, tak zvaný (Shuttle Relay Race) 75 yardů, totéž pro naše žactvo, ale kratší, po případě pak házení dutého míče, bude na programu pro naše Sokoly, jakož i Volley Ball Game, mimo kroků tanečních a prostných cvičení.

Program bude veliký, ale nemáme z něj žádného strachu, jen když ukážete vy Minnesotané to pravé Sokolství ve vás a přiložíte již ted' ruce k dílu.

Na zdar, Váš

Franta Drassal,
Náčelník Okrsku Minnesota.

Manitowoc, Wis., 5. září 1919.

Smutná, avšak za to důležitá a pro jednotu Česko-americký Sokol památná schůze konala se u nás ve středu večer dne 3. září 1919 v síni "Slovanská Lipa" za účelem reorganizace jednoty za přítomnosti br. T. Vonáška, jednatele V. V. Obce Sokolské.

Již po dobu skorem 10 let jednota manitowocká spala a byla úplně nečinná. Jak bolestně na nás působilo, když zaslán nám byl dotazník, co vykonala jednota naše po dobu války. Jedinou odpovědí daly se zodpověděti všechny otázky, a ta odpověď byla: "Nic."

Tak se v Manitowoc pracovalo. Schůze se někdy nekonaly, poněvadž se nedostavilo dosti členů na zahájení schůze, cvičení nebylo skoro žádné, dorostu nebylo až na několik německých neb jinonárodních kluků, které br. Miloš Nešpor za jistý poplatek cvičil; toto však nebylo možno nazvati cvičením. Ve cvičení, toť se rozumí, mluvílo se anglicky. Někdy, aby se neřeklo, si zacvičili bratři Nešporové, již jsou tři a jejich švagr Anton Kostlivý, kterého si zvolili za svého náčelníka, a někdy se to odbylo též jen "Schaafskopfm."

Hlásil-li se někdo do Jednoty, nebyl přijat anebo, jak se to stalo posledně, když bylo žádalo 12 řádných krajanů o členství, tu se úředníci, totiž starosta, místopředseda a náčelník po 4 měsíce nedostavili do schůze a nebyla by se žádná konala, nebýtí uvědomělých jiných bratrů a tak se předešlo ztracení 12 nových a dobrých členů.

Bratři tito, kteří mají Jednotě naši vděčiti za to, že je vychovala, neb dva z nich jsou učitelé tělocviku na veřejných školách, si představovali jednotu za svůj vlastní majetek a dle toho také vládli a počínali si tak nejen v sokolovně, ale i v celé síni.

Toto jednání, které se podobalo více jednání německého Viléma Hohenzollerna na začátku války, a toto klesání jednoty nemohli bratři sokolsky citící děle snášeti a zahájili kroky, by tomuto bylo učiněno jednou konec. Stěžovali si u župy, která vyslala k nám bratry Košare a Brychtu, kteří pak výsledek svého šetření zaslali župě a tato nařídila bývalému dnes bratru starostovi Ladimíru Nešporovi svolati mimořádnou valnou hromadu za účelem reorganisace jednoty a podání zprávy činovníků, avšak tento zkrátka odepřel tak učiniti. Vidouce to členové, tu jednoduše požádali br. tajemníka, který schůzi svolal na středu dne 3. září, ve které byli činovníci, kteří nekonali svoji povinnost, suspendováni a na jejich místa zvoleni noví a sice: starosta br. Gustav Pauza; místostarosta Jan Hrubý; náčelník Jan Buráň; technický odbor: Wilim Cizler, Jos. Konečný, Václav Koráb; správci síně: Jan Buráň, Fr. Vítek, Karel Šindelář; účetní výbor: Fr. Skala, Alois Parez, Jindřich Mencl; dopisovatel do Sokola Amerického Jan Buráň.

Jak znám nově zvolené bratry, jsem přesvědčen, že kormidlo nově naší probuzené jednoty jest v rukou bratrů skutečně dobrých a doufám, že bratři tito budou též svá místa poctivě zastávat a jak k Vám všem, bratři naší Jednoty volám: "Ku předu, zpátky ni krok," každý na své místo, konej svoji povinnost a buď na stráž. Nastává nám kus velké práce, avšak jsem jist, neb půda jest dobrá, budou-li všichni poctivě pracovat, že za krátký čas naše jednota se může řaditi po bok jednotám jiným a že bude župě a Sokolské Obci v Americe nově oživenou a zdravou ratolestí.

Na zdar!

Dopisovatel.

Philadelphia, Pa., 21. září 1919.

Že jsme zanedbali naši povinnost a že jsme nechali tak upadnouti naši Jednotu, příčinou jest, že jsme se věnovali práci národní. Jest nás zde málo a když jsme chtěli, aby též Philadelphia stála v boji za práva a svobodu svého národa, tak musel Sokol napsat svoji sílu a se obětovat. Celou tu práci, která zde byla vykonána, byla vykonána námi, neb Sokol vždy pracuje za cíl národní a pročez celou tu práci si může přičísti naše Jednota a jest na to hrdá, neb Sokol ve Spojených Státech vykonával práci ohromnou. Jelikož už tak dalece jest částečně práce vykonána, vracíme se zpět k naší práci sokolské, a doufám, že zase uvedeme vše do pořádku. Vzal jsem si před sebe, že vynahradím, co jsem zameškal, neb jsem Sokol a znám svoji povinnost. Obrátil jsem se na naše krajany, kde jsem jim uvedl, že když Sokol přestal pracovat a o vše se starat, že zahynula nedělní škola a vše ohledně mládeže, a že když chtějí, aby naše mládež byla vedena v našem duchu, abychom se mohli věnovat naší práci, musíme otevřít nedělní a tělocvičnou školu, že potřebujeme, aby naše jednota mohla vše řádně uvést do pořádku a mohu podati zprávu, že příští schůzi budeme přijímat čtyřicet nových členů, což za dva měsíce jest dobrý začátek. Sokol si vzal na program, otevřít nedělní svobodnou školu, pro kterou jsme získali našeho budoucího Sokola, jest to profesor Lerando Zelenka; dále cvičení žáků a žákyň, Sokolové a stará garda započnou tak, že budeme mít na celý týden večery zabrané. Doufám, když naši pracovníci si to vezmou k srdci a věrně svůj úkol budou za-

stávat, že naše Jednota se v brzkú zvedne. Sokolky zaujmou též jeden večer, a v neděli odpoledne budou vyučovat děvčata ručním pracím.

Věř mi, milý bratře, že jsem přepracován, neb při mém neštěstí, které mne potkalo, musel jsem se věnovat práci národní a skorem vše zastávat sám, takže spíše cítím, že bych si měl odpočinout, ale nedá mi to, když vidím, že naše Jednota potřebuje síly, které by ji uvedly zase do starých kolejí, pročez nezbývá nic, než k další práci. Zároveň zde zasiláme čtvrtletní zprávu s poplatkem a dále zasiláme \$9.60, poplatek Čes. Nár. Sdružení a dalších \$25.00 na obleky, co zaslala Česká Obec Sokolská; dále jsme se usnesli, bude-li to přijmuto, že Jednoty jsou svolny za každého člena platit pět centů čtvrtletně, že i naše Jednota jest volna platit tento příspěvek na Čes. Nár. Sdružení. — Na zdar!

Se sokolským pozdravem Aug. Příbramský,
starosta Sok. Jed. Philadelphia.

Little-Ferry, N. J., 24. září 1919.

V naší poslední čtvrtletní schůzi bylo přijato, jak V. V. bylo žádáno, by každá Jednota platila za svého člena 5centový příspěvek pro Č. N. S. Stran toho 10c poplatku máme malý protest, neb nám to nejde do hlavy, abychom platili dvakrát vstupné pro Č. N. S., když si každý vyzvednul legitimaci Č. N. S. od Odbočky Č. N. S. v Little Ferry, N. J. Nejsme proti Č. N. S., podporovali jsme vždy tuto národní instituci a naši členové zastávají čestná místa v Odbočce místní, ale jednu věc musím zdůrazniti, že totiž naše Jednota se skládá ze samých nemajetných dělníků, kteří podporují každý podnik Odbočky Č. N. S. v Little Ferry, N. J., a tu se pak nedivím, když takový člen-dělník má platiti na ČNS. na dvou neb třech stranách, ve schůzi podává nějaký protest. Vim ze zkušenosti, neb jsem se podílel na každé sbírce a práci pro ČNS. v Little Ferry, že ten Sokol-dělník dal vždy pro věc národní mnohokrát více než takový zazobanec, který vládne tisíci dollary; takový však nemá smyslu pro věc národní, jen pro svůj mamon. Uznáváme práci ČNS., neb naši členové jsou vesměs národního smýšlení, ale neuznáváme, abychom museli platiti v jednom roce dvakrát vstupné k ČNS. Timto končím a přejeme si věc míti vyrovnanou; zasilám Ti check pro ČNS. na \$36.90 a za příspěvky k S. O. \$16.00 a 10c na výměnu checku, což činí celkem \$53.00. Též se musím zmínit o naší výchově tělocvičné; v sobotu dne 30. srpna pořádali jsme obě Jednoty dohromady veřejné cvičení, které dopadlo náramně dobře jak po stránce tělocvičné tak i finanční. Sokolové cvičili tři oddíly prostných, v počtu asi 24, Sokolice prostná, tři oddíly s ozdobnými kroky, v počtu 26, a mládež též prostná v hojném počtu. Přítomen byl br. starosta župy Vých., který promluvil krátce ku cvičencům a povzbuzoval cvičence, by neochabovali ve cvičení, by i nadále zůstali věrni programu Sokolskému. Zde se cvičí stále v dosti slušném počtu oběho pohlaví a cvičí obě Jednoty vždy pohromadě.—S pozdravem,

Alexander Heinige, fin. taj.

Slovensko: Horní Turček, dne 2.—9. 1919.

Drahý bratře Vonášku!

Jsem nucen chopiti se péra a kvitovati Tobě za projevené mě a ostatním pozdravy, což opětuji Tobě a ostatním v čele výk. výboru S. O. A.

Dopis ten došel dosti brzy, obdržel jsem jej 31.—8. 1919. Nyní píši jak mě bude možno — každý týden neb 10 dní.

Tu v první řadě Tobě děkuji za zaslání Sokola Amerického do Strunkovic; opravdu tímto jsem do nejvyšší míry potěšen — čekám zprávy ze Strunkovic o došlých listech.

O kěz bych mohl za vše Tobě i ostatním ruku bratrsky stisknouti!

Děkuji za uveřejnění dopisu ve "Svornosti". Výstřižky z novin žádám sobě co copie, bych sobě z tisku uchoval co upomínku. — Dotyčného bratra leg. Ant. Bílýho z Amer. Armády pozdravuj a by operaci šťastně překonal.

Bojů je konec snad . . . ! Vše jsem šťastně přestál, ačkoliv mám upomínky z Rakouského otroctví, jenž jsem byl 3. raněn. . . . Nyní nastává nová práce, vybudovati republiku na pevných základech, by byla státem na roveň ostatním, nejen hospodářsky ale i kulturou — a by se dle přání stala republikou demokratickou. —

Vy bratři a sestry tam v mlhavé dáli, kde jasné slunko ozařuje vaše rovy, nad nimiž klene se azur jasný, pracujete stále a neunavně.

Vy občané Českoslovenští a američtí, hleďte do budoucna by vzešla jedenkrát svoboda našeho národa; nejen našeho, ale mým i vašim přáním jest, by každý národ svobodně dýchal, — a žili jsme vespolek všichni přátelsky jako jedna rodina.

Však dost už té krve jest prolito, kdo nahradí ztráty drahých otců a synů? Kdo životy běře si na svědomí? Nezodpoví jistě nikdo!

I my ztratili jsme mnoho otců a synů; synů národa Čes. Slov., kteří se zápalem v lici umírali na vysokých skalách a roklich, umírali za svoji otčinu na cestě svobody, na které za největších překážek dovedli čelit nepříteli, kterého také se spojenci společně porazili, čímž jsme i my zvítězili . . .

Dnem 28. října, kdy shroutilo se vše co vládlo nám, jako otroky, deťaného národa, který tonul a volal po svobodě — byl umlčen; ale neutonul. 28. říjen byl jeho osvoboditelem, neb na říši Habsburgů, birokrať vybudovali se jiné státy — více — a svobodně.

Na této práci nesmíme zapomenout, že "Sokol" byl pracovníkem několik a mnoho desetiletí, který vychovával lid, aby se srazil v pevné šiky, že přijde a nastane doba, kdy bude třeba národ — "vlast" osvoboditi!

A skutkem tento den stal se 28. říjnem 1919 za této světové války. Sokol ihned při tomto převratu byl prvním národním ochráncem vlasti — jejím osvoboditelem po boku legionářů, kteří klesli sobě cestu k svobodě za hranicemi. "Pamatujte! mého hesla: *Co Čech to Sokol — Co Sokol to Čes. Slov. legionář!*"

Sokol nejen v Čechách — ale i na Slovensku učinil první záchrany se zbraní v ruce — vtáhnul pod praporem svým pomoci dáti záchrany Slovákům, jež jsme osvobodili.

Nejen že "Sokol" byl spolu osvoboditelem — neustal v práci, vytrval a — vytrvá, je na postupu dále za svým cílem, spěchá k metě — k blahu národa, by byl tento osvobozený národ pevně vybudován a chráněn v dalších stoletích.

A vy tam za oceánem br. a sestry a občané, jste členové tohoto národa svobodného, který ještě potřebuje pomoci — Vám jest dlužno děkovati za společnou práci ve Spojených Státech Amerických, že i tam byli jste po našem boku a pracovali jste pro blaho našeho národa pro naši

Republiku Česko Slovenskou!
Vám tisícery dík a hřimavé "Na zdar!"

Vy bratři a sestry (Sokolové) pracujte, ať jste nám vítání o 7. sletě 1920 v naší zlaté Praze v naší svobodné vlasti — rep. Čes. Slovenské!

Připojuji pozdrav na mé krajany z okolí Strunkovic a celého Píseckého kraje ze Šumavy.

Přeji mnoho zdaru Vaši neunavné práci!

S bratrským pozdravem:

Legionář Karel Krejčí, ze Strunkovic u—Bl.

P. S. Nového: Župa "Masarykova" jest rozdělena na 5. žup nových; tolik jsem informován od žup. jednatele a Č. O. S.

O kěz by se ono dostaveníčko o VII. sletě 1920 v Praze uskutečnilo — Posud jest to jen sen — o kěz by se vyplnil jen.

Jedná se o Těšínsko — nevím jak rozhodnuto bude na konferenci v Paříži (ale myslím, že špatně).

Garfield, N. J., 29. září 1919.

Také zase jednou za dlouhý čas pár řádek o činnosti Sboru D. A. Sokolic v Garfield, N. J. Po jednom plném roce bezvýsledného hledání cvičitele požádaly Sokolice tyto Tech. Odbor župy Východní o pomoc. Byl jsem přítomen při organisování Tech. Odboru, kde předléhala žádost o rychlou pomoc cvičitelskou z důvodů, že tento Sbor se rozpadává na základě, že není mu možno dostati cvičitele, a nebylo divu, neb Sokolice v Garfield skládaly se většinou z mladých cvičenek, které toužily po tělesné výchově.

Jak to v člověku hrkne, když takovou zprávu slyší, a v duchu si představuje, že zase bude o jeden Sbor Sokolic méně právě teď, když jsme se tu sešli pracovati k povznesení sokolské činnosti v župě Východní. Byl jsem požádán Tech. Odborem vyplnit místo cvičitele v Garfield, N. J., a přes to, že jsem byl pilně zaměstnán prací sokolskou v Newarku, N. J., kdež řídím činnost tak zvaných Spojenců čili Jednoty Sokol Newark, ochotně přijal jsem úřad tento, věda, že není potřeba se rozmyšlet, když se jedná o udržení činnosti sokolské.

A věru, nelituji a není mně nic obtížno dojížděti 13 mil jednou týdně, neb sestry tyto svou nadšeností pro věc sokolskou dokázaly, že jsem se v nich nezklamal, neb po krátké době mojí činnosti vzrostl počet z pěti na dvacet cvičenek, což jest slušný počet na tak malou osadu jako je Garfield, N. J. Z toho je vidět, co se malou a rychle prokázanou službou v krátké době dá docílit.

Po dvouměsíční činnosti odvážili jsme se pořádat veřejné cvičení, a vskutku jsme to dosti dobře provedli na tak krátký čas, byvše podporováni bratry z jednoty Sokol Newark, již 18 členy provedli prostná cvičení a cvičení na bradlech, a tak zase jednou po delší době československá veřejnost v Garfield žila v ruchu sokolském. Připravujeme se na slavnost 8letého trvání Sokolic v Garfield, jež připadá na 18. října a litujeme velice, že nemůžeme počítat na pomoc od bratrů našich Sokolů, kterým není možno z toho trvalého spánku se probudit. Vzhůru, bratři, vstaňte a podejte pomocné ruky sestrám našim na poli sokolském! Dokažte české veřejnosti, co je možno spornými silami dokázati!

Dlužno také podotknout, že jsme se účastnili závodů Tech. Odb. župy Vých. v Little Ferry, kde sestra Josephina Novotná obdržela třetí cenu ve skoku do výše; mnoho zdaru, sestro a hleď, bys příště došla první! — S bratrským na zdar!

Joseph Duda, cvičitel.

ZÁPISY A ZPRÁVY ČINNOSTÍ.

ZÁPIS O SCHŮZI V. V.,
konané dne 29. září, 1919.

Schůzi předsedal br. starosta Jos. Plaček za přítomnosti všech členů až na bratry: J. F. Štěpínu, dr. Muellera a V. Černého. Tito dva omluveni. Neomluven br. Štěpina, sestra Kubičková.

Zápis o schůzi ze dne 25. srpna čten a přijat bez opravy. Dopis České Obce Sokolské po přečtení odkázán poradateli Sokola Amerického k uveřejnění, by veškeré členstvo znalo jeho obsah doslovně. Podobně stalo se s dopisem legionáře bra. K. Krejčího. Dopis Sokola Slávského, oznamující, že členstvo bude skládat 10 ctů měsíčně k jednotě na podporu vlasti, ale že nebude odváděn žádný poplatek pro Č. N. S. vzat na vědomí. Usneseno vyhovět žádosti D. A. S. New York o zaslání dopisu Fr. Žmolila, jehož uveřejnění bylo odepřeno tiskovým výborem. Stalo se tak po vysvětlení podaném br. F. J. Kubcem, jenž v New Yorku mluvil s několika činovníky Jednoty. Br. V. Přech, starosta župy Severovýchodní podává zprávu o založení nové jednoty v Mount Pleasant a stěžuje si do špatné činnosti župního výboru, což přičítá tomu, že zástupci v tělese tom jsou příliš zaneprázdněni jinými pracemi u vlastních jednot. Jednateli uloženo jednoty upozorniti, by do Ú. Výboru župy volily bratry, kteří by mohli více času věnovat pracem župním. T. J. S. St. Louis žádá by V. V. jménem Sokolstva učinil nátlak na senatory k schválení Ligy národů. O tomto návrhu rozpravena delší rozprava věcná, a na konec uznáno, že Č. N. S. je tím nejkompetentnějším tělesem k takové akci, a v té má být pak podepřeno Sokoli. Táž jednotka proukazuje se stvrzenkou odbočky Č. N. S., že přispěla jedním stem dol. na vdovy a sirotky v Čechách. S povděkem vzato na vědomí. Br. Král přiložil také dopis, který byl zaslán členům jednoty, aby byli povzbuzeni k větší činnosti. D. A. S. v Yonkers oznamuje spojení se Sokolicemi a jednatel má upozornit sestru tajemnici, by oznámení v tom smyslu podala župnímu výboru. Má také vyhovět přání dalším v dopise obsaženým. Čten dotaz bra. C. F. Pokladníka na výši nedoplatku na nářadí jednotě v La-Crosse zakoupeného, a když jednatel přečetl odpověď, kterou na dotaz ten učinil, V. V. schválil vyřízení dopisu toho. Panu Albertu Halumalovi, jenž zakládá jednotu sokolskou ve Westhoff, Tex. bylo podáno jednatelům vysvětlení o něž žádáno bylo u výboru župy Jižní, který dopis předal k rukou jednatel. Odpověď schválena. Br. A. Mysliveček posílá odpověď na dopis jednatelů týkající se spojení se T. S. J. Sokol a jeho pokyn v záležitosti Sokolské Slovenské Obce mají být jednateli směrodatnými. Kdž přečten dopis prvního okresu D. T. Jednot, čte jednatel i dopis bra. Jos. Šmida uveřejněný v orgánu Č.S.P.S. i s poznámkou, kterou poradatel k němu připojil. Bylo usneseno, odpovéděti, že V. V. neběže zaň na sebe zodpovědnost, neb je osobní. Vzdor tomu však V. V. uznává mnohé pravdy v něm projevené. Br. R. Waldhouser oznamuje rozjetí se D.A.S. v Brooklyn a táže se, komu mají být odevzdávány zbývající peníze. Usneseno odkázati ho na stanovy T.J.S. Svornost, Bronx, žádá záslužní listinu pro bra. Bohmana a jelikož je k ní oprávněn, usneseno vyhovět. Od krajanů usazených ve Frank, Alberta, Kanadě přišlo oznámení, že jednotka byla oživena, a že chce být členem Obce, zároveň žádáno je o různé po-

můcky tělocvičné. Odkázáno jednateli k vyřízení. Br. Aug. Příbramský sděluje potěšitelnou zprávu, že za posledního měsíce bylo získáno 40 nových členů pro jednotu Philadelphia, a že bude otevřena svobodomyšlná škola, a že i Sokolice po nedělích budou učit vyšívání. Zpráva tato s povděkem přijata. Br. Heinige popisuje poměry v Little Ferry a projevuje potěšení nad činností. Zpráva o veřejném cvičení má být z dopisu přenesena do orgánu. Plzenský Sokol připojuje se k návrhu podanému v Župě Východní, by peněz jednotami odvedených pro Č. N. S. bylo použito k podpoře strádajících krajanů ve vlasti, a souhlasí se spojením se T. Slov. Jednotou po stránce technické. Upozorňuje dále, že na štítu na desce Sok. Amer. je hvězd 14. Br. Košar vysvětluje, že tak bylo učiněno za účelem docilení souměrnosti, a že i na jiných štítech nebývá určitý počet hvězd. Čtena zpráva jednatele župy jižní a odkázána k uveřejnění v Sokole Amer. Jednatel sděluje, že poslal žádané věci bru. Triskovi. Národní Tiskárna poukazuje na to, že byla nucena dvakrát v tomto roce zvýšiti mzdy všem zaměstnancům, a že je proto nucena žádati o přídavek. Uvoluje se tisknouti 9,000 výtisků o 36 str. za \$375.00, což je zvýšení o \$28.00. Po delší rozpravě o žádosti k níž další ústní vysvětlení podal přítomný br. J. Zárobský usneseno žádosti vyhovět, ale tiskový výbor má vyšetřiti, zda bylo by možné zmenšení listu na 32 str. čímž by se ušetřilo as \$40 proti nové ceně. Má být vzato v úvahu, zda by odstraněním oznámek nedalo se ušetřit na stránkách tak, aby list neutrpěl. Čten zápis o schůzi Ú. Vzd. Odboru a schválena doporučení vydání anglického pamfletu informačního o naší organizaci a odporučení bra. Horlivého na místo odjíždějící členkyne sestry Hák-Vinklárkové. Anglický dotaz paní Agnes Schwartzové týkající se povinnosti Sokolic v Los Angeles zodpovězen byl jednatel. Účet Butler bři. za expressní dopravu oděvů do New Yorku poukázán k vyplacení, a obnos má být vyžádán od Czechoslovak Boardu, jenž se uvolil hradit vydání spojené s posíláním takových darů. Povoleny k výplatě účty nížeji ve vydání uvedené. Br. Paskovský upozorňuje, že v Lidgerwood, v Severní Dakotě by byla půda pro jednotu sokolskou, a uvádí jméno p. Václ. Slabého s nímž by mělo být zahájeno vyjednávání v té příčině. Z ústředny Č. N. S. podává zprávu br. F. J. Kubec. Sděluje, že br. Vojta Beneš řečnil za svého pobytu v Čechách u 14 různých sokolských jednot a že nikde nezaměřoval činnost Sokolů amer v hnutí osvobozovacím. Dále sděluje br. Kubec, že pokladniční knihy nebyly br. Štěpinou dosud odvedeny jak bylo slíbeno. Usneseno dopisati bru. Štěpinovi, aby dostal slovu danému do 10. října, aby záležitost tato přišla jednou ke konci. Br. Čermák upozorňuje, že je již čas, aby bylo do veřejnosti dáno svolání k účasti na výpravě k sletu, a aby přijímány byly přihlášky a tak zjištěno bylo aspoň přibližně, mnoho-li bude účastníků. Tento návrh došel všeobecného souhlasu a přijmut s dodatkem bra. Plačka, by v každé jednotě jmenován byl člen u něhož přihlášky by mohly být činěny, a ten pak by je zas oznamoval jednateli V. V. Při tom také má být odporučeno zahájení spojení v každé jednotě na cestovní fond. Br. A. Doležal, jenž byl na sjezdu Č. S. B. P. J. v Pittsburghu, sděluje, že navštívil i tamní jednotu a že činnost u ní nalezl v potěšujícím stavu přičiněním

bra Plisky. Stěžuje si však, že naši "hoši" z vojny se vrátivši strani se tělocvičnám. Jednatel podává zprávu o veřejném cvičení D.T.J. v Racine, Wis. konaném a oznamovaném co závody. Sešel se tam též s bratry jednoty Mladočech a bylo mu nimi sděleno, že činnost bude zahájena. Jednatel byl též v Manitowoc co zástupce Ústř. Výboru župy Střední a bral účast na zreorganizování předsednictva jednoty jmenované, která po několik roků nejvíla na veřejnost žádnou činnost. V Antigu byl na schůzi jednoty a i tam bylo slibováno, že činnost letem přerušena, bude oživena. Br. Plaček oznamuje, že prof. B. Foustka měl jednu z nejlepších přednášek jakou kdy slyšel v Sokole Chicagu, a odporučuje získání přednášky té pro Sokol Americký. Br. Paskovský bere na sebe obstarání. Rozvedena pak rozprava o záležitosti Těšinské a br. Košar se domnívá, že by měl být v anglickém tisku zvednut hlas proti rozpinavosti Poláků. I tato záležitost co politická, odkázána k vyřízení Č. N. S. Schůze skončena v 11:45.

Příjem v září.

Sokolice DAS. v Yonkers, přisp. 2.15, do sj. f. 60c, pro ČNS. 30c a \$2	5.05
Sokolice Filadelfia za přisp.	1.90
D.A.S. v Elizabeth, N. J., za přisp.	12.80
TJS. St. Louis za přisp.	66.00
A. Janský, Elizabeth, N. J., předpl.	1.00
Sokolice Libuše, Omaha, Neb., za kn. Těl. dět.	2.00
Sokol Moravan, Toledo, O., za přisp. 14.50, pro Č. N. S. 10.20	24.70
Za oznámku 11.25, 10c na v. č.	11.35
D. A. S. Brooklyn za přisp.	9.90
TJS. Prague, Okla., za přisp. 6.30	6.30
Sokol Havlíček, Cleveland, O., za přisp. 33.55, na šaty \$150.00, pro Č. N. S. 33.10	216.65
Ž. O. S. Havlíček, Cleveland, O., na šaty	50.00
Sokolice Tábor Slovanské Lipy pro ČNS.	35.10
Sokolice Town of Lake pro fond Masarykové.	25.00
Sokolice Čechie pro ČNS	45.80
Sokolice New York za přisp. 54.80, na v. č. 10c	54.90
Sokol Tábor Slovanské Lipy na přisp. 91.20, pro ČNS. 11.40	102.60
TJS. Komenský, Chicago, za přisp. 45.30, pro ČNS. 63.90	109.20
Sokol Komenský, Guy, Tex., za přisp. 10.00, pro Čes. Nár. Sdružení 1.20	11.20
Sokolice Č. Z. B. v Portland, Ore., za přisp. 4.50, na obleky 5.00	9.50
Sokolice Tyrš, Omaha, na přisp.	7.00
TJS. Oak Park, zvláštní dar na obleky	7.40
T. J. S. Blesk, Baltimore, na přisp. 86.20	86.20
TJS. Philadelphia, na přisp. 9.60, na obleky \$25 pro Č. N. S. 9.60	44.20
Sokolice K. Jonáš, za přisp.	13.50
T. J. Sokol v San Francisco za Těl. dět.	2.00
J. Žitný za roč. 1917 S. A. 1.25, za Skupiny 1.50	2.75
Plzeňský Sokol za přisp.	150.20
D. A. S. Little Ferry, N. J., za přisp. 16.00, na v. č. 10c, pro ČNS. 36.90	53.00
TJS. Schenectady za přisp.	28.80
D. A. S. Baltimore, Md., za přisp. \$12.80, pro Č. N. S. \$3.50	16.30
Ž. O. S. Slavoj, za přisp.	8.05
Sokolice Chicago, za přisp. \$23.80, pro Č. N. S. \$12.30	36.10
Sokolice K. Jonáš, na oděvy \$5, za knihy \$4	9.00
Sokolice Schenectady za přisp.	4.50
Ž. O. S. Mladočech, Racine, Wis., za přisp. \$3.90, pro Č. N. S. \$3.90	7.80
T. J. S. Lorain, O., na přisp.	33.60
Sbor D. a P., Long Island, za přisp.	5.40
Celkem	\$1316.55

Číslo čeku	Vydání v září 1919.
21 The Franklin Co. za stočky	\$ 41.18
22 Košar Jarka za pořádání S. A. v září	50.00
23 Paskovský Jos. za pořádání Tech. Přílohy v září	20.00
24 Vonášek T., služné za září \$75, poštovné a dovozní \$6.74	81.74
25 Kušta a Mejdrieh za tisk odst. lístků	8.50
26 Butler Bros. za express na oděvy do N. Y.	65.60
27 Svornost za tisk svolání k obelání sletu	2.00
28 Národní Tiskárna za tisk návrhů na spojení se Slovenským Sokolem	5.00
29 Národní Tiskárna za tisk S. A. 355.00, za dodávku 66.02	421.02
Celkem	\$695.04

Příjem.	Vydání.
Na příspěvkách	\$ 756.05
Do fondu sjezd.	.60
Předplatné	2.25
Na výměnu	.30
Na vdovy a sirotky	267.40
Č. N. S.	267.20
Oznámka	11.25
Ú. T. O. za knihy	11.50
Celkem	\$1,316.55
Z min. měsíce	6,337.04
	\$7,653.59
Vydání	695.04
	\$6,958.55

Finanční stav 1. října.

Dluhopisy	\$6,100.00	Fond sjezdový	\$ 585.40
Směnečné pohledávky	1,547.55	směneč. pohl.	109.00
Hotovost v pokladně	6,958.55	Fond Sokolské Obce	300.00
Záloha na nářadí	723.61	Úrazový	520.05
Další pohledávka	400.00	Kursový	104.35
Celkem	\$15,729.71	Ú. M. Š.	6.20
		Č. N. S.	2,417.25
		Ú. T. O.	2,274.00
		Ú. V. O.	432.22
		Různé	15.15
		Agitační	77.10
		Na sirotky	2,807.95
		Celkem	9,649.17
		Přebytek	6,080.54
			\$15,729.71

Z ÚSTR. VZDĚL. ODBORU SOK. OBCE V AMERICE.

Zápis o schůzi konané dne 19. září, 1919.

Schůzi předsedala sestra Julie Hák-Vinklářková za přítomnosti sestry M. Kalikové, bratří dra. K. Neumana, Aug. Raislera a T. Vonáška. Nepřítomni, avšak omluveni bři.: dr. A. Mueller, Brichta a J. L. Kuták. Čten dopis bra. Tomy, jednatele Vzděl. Odboru župy Vých., sdělující, že se rozhodl pro podávání informačních článků v Sokolské Hlídce, uveřejňované v listech newyorských. Pořadatel Sokolské Hlídky sděluje, že na toto sdělení odpověděl děkovně, neb tím bude vzbuzen větší zájem o Hlídku a že první článek br. Tomy dal uveřejnit i v chicagských časopisech, aby sloužil za příklad. Pak čten druhý dotaz téhož bratra, týkající se sestavení obrazu práce jednotami župy Vých. po dobu války vykonanou dle dotazníku a čtena odpověď na dotaz ten danou, když žádáno bylo o odpověď co nejrychleji. Odpověď jednatele v plném znění, tedy i pokud se týče slibu odměny, schválena jednohlasně. Uznáváno, má-li práce ta býti dokonalejší a Sokolstva důstojnou, že bude vyžadovat nejen hojně času k sehnání dokladů, ale i mnoho trpělivosti při sestavování finančního přehledu a statistických číslic. Uznáváno, že bude-li práce ta provedena, jak by si Ú. Vzd. Odbor přál, že nebude moci býti ani přiměřeně odměněna. Br. Ant. Čermák z Clevelandu, O., žádá data o Sokolstvu americkém, aby je mohl poskytnouti paní Ledbetterové k použití k článku o Sokolstvu v anglických, hlavně pak v clevelandských časopisech. Jednatel sděluje, že vyhověl, ale poukazuje na potřebu anglického pamfletu, v němž by náš účel byl náležitě vysvětlen a aby v něm byla i různá data o založení a pod. Uznávána potřeba

takové pomůcky nejen pro cizinu, ale i pro zdejší česko-americkou omladinu, aby snáze mohla býti seznámena s účelem našim a tak byla i poučena o povinnosti přináležeti k našim jednotám. Jednatel se zmiňuje, že br. V. Huml, jenž se vrátil z Francie, kde byl v řadách amer. vojska, vyžádal si nějaký článek sokolský k překladu a že ho tedy požádal o přeložení článku Žena v Sokolstvu. Dosud však překlad ho nedošel. Čten dopis předsednictva Č. O. S., v němž je odpověď na odporučení Ú. V. O., učiněné a V. V. S. O. tlumočené Č. O. S. Sestra Vinklárková děkuje se ze členství Ú. V. O., neb odjíždí za svým chotěm do Prahy, kde týž je ve vládní službě a ochotně se nabízí vyříditi vzkazy a sprostředkovati objednávky pomůcek, jichž nám právě tolik zapotřebi. Vzdán jí za tuto ochotu dík a slova na rozloučenou pronesl jednatel. Usneseno, by br. Horlivý doporučen byl V. V. za člena Ú. V. O. na místě sestry odjíždějící. Dopis bra. Rendla z Dallas, Tex., v němž žádány nějaké divadelní knížky, vyřízen byl jednatelem tím, že žádost předána bru. Linhartovi, jenž přivezl s sebou nějaké divadelní novinky.

ZÁPIS O SCHŮZI Ú. T. O.,

konané dne 5. října, 1919.

Schůzi předsedal náčelník br. J. Paskovský za přítomnosti bratrů Brouka, Čermáka, Bednářika, sestry Vosátkové a jednatele. Liják, který se nad Chicagem v hodinách dopoledních snesl, omlouvá nepřítomnost ostatních. Zápis o schůzi konané 4. srpna čten, bez opravy přijmut. Jednatel omlouvá odcestováním do Manitowoc za povinností sokolskou svou nepřítomnost v schůzi svolané na září. Přijato. Schůze žádná konána nebyla, pro nedostavení se potřebného počtu členů. Čten dopis T. J. S. Milwaukee zaslaný Tech. Odb. Župy Střední. Pojednává se v něm o cvičitelském běhu a župní Tech. Výbor předal ho Ú. T. O. k uvážení. Br. Brouk, co náčelník župní podává k němu vysvětlení. Úmyslem bylo pořádat cvičitelský běh, by stálému stesku na nedostatek cvičitelů bylo odpuštěno. Poslány po jednotách dotazníky, jaký by si přály běh a jak by ho obeslaly. Z odpovědí došlých bylo zřejmo, že běh denní po měsíc trvající není možný, ba ani nevečerní. Proto odbor se rozhodl pořádat pouze cvičitelské hodiny během zimních měsíců a to každou neděli dopoledne listopadem počínaje, a konče dubnem. Milwaucká jednota projevuje mínění, že by měl být v Chicagu pořádán běh denní a graduanti, že by pak měli být posláni do venkovských jednot k výcviku cvičitelů u každé jednoty. Kdo by zabezpečil výdělek posluchačů, po odbytu běhu je otázkou těžko rozluštělnou neb jednot u nichž by dostal zaměstnání stále je velmi malé. Jednatel poukazuje na to, že jednota Town of Lake potřebuje cvičitele a že ho odměňuje slušně. Br. Bednářík sděluje jak zařídil vedení cvičení u Sokol K. Jonáš v Ciceru, kde ustanovil 3 výpom. cvičitele a tři cvičitelky, a myslí, že z nich odchová cvičitele. Br. Kopecký, náčelník župy Západní, omlouvá svou nečinnost, a slibuje, že nyní mu obchod snad dovolí věnovati se práci sokolské tak jak dříve. Jednatel předkládá hudebniny k 7 sletu a jiné příručky, které mu byly poslány z Prahy cestou diplomatickou. Uloženo mu, by kabelografoval pro hudebniny, když veškerá práva na hudebniny jsou vyhrazena a opisování oněch došlých je znemožněno. Má objednat od každé pomůcky po 6 výtiscích. To jest pro každý župní tech. odbor a pro Ú. T. O. Hlavně jest to příručka pro cvičitelky, rytmická cvičení a pod. Jednáno

o vypsání souběhu ku sestavení ukázkových cvičení pro slet, ale po uvážení obtíží a nejistoty s tím spojené požádan náčelník, by sám cvičení vypracoval, neb pak bude do nich vžit a bude moci lépe provedení jejich nacvičiti. Br. Paskovský pronáší náhled, že by do Prahy mělo býti vypraveno i atletické družstvo. Rozhodnutí o tom nebylo učiněno. Má dáti také novou výzvu do Sokola za účelem zjištění počtu cvičenců do Prahy hodlajících jeti a k zjištění kdo náklad ponese. Dále vysvětluje br. náčelník úmysl zaříditi album obrazů znázorňujících základy a techniku tanců a táže se, zda by mu bylo dovoleno poříditi obrázky s nákladem as \$50.00. Jednohlasně usneseno, by takové album bylo sestaveno, neb pak by cvičitelé, kteří mají zájem o něco podobného mohli si obrázky koupiti a zaříditi si album takový sami. Oznámeno, že Župa Střední uspořádá koncem května 1920 slet a při něm bude župní sjezd cvičitelů první snad svého druhu dle nových stanov. Sjezd bude jednodenní. Připamatováno také členům výboru na sestavení referátu, by pracovali a co nejdříve možno v Ú. T. O. práci svou přednesli. Tím schůze skončena.

Tom. Vonášek, jednatel.

ZÁPIS SCHŮZE ÚSTŘEDNÍHO VÝBORU ŽUPY JIŽNÍ

v St. Louis, Mo.—Ze schůze 19. září, 1919.

Jednání zahájil br. Fr. J. Holman, starosta župy.

Čten zápis schůze poslední, který byl přijat.

Zprávy činovníků: Br. Fr. J. Holman sděluje, že měl příležitost mluvit s několika členy od jednoty v East St. Louis; a všichni souhlasí, by agitace schůze byla v měsíci listopadu t. r., což vzato k vědomí.

Jednatel sděluje, že obdržel dopis od Sok. Al. Halumal z Westhoff, Tex., v němž mu sděluje, že je tam ně kolik členů Sokola, kteří byli dobří cvičenci v Čechách a rádi by založili Sok. Jed., žádají za bližší sdělení a zaslání pomůcek, které jsou nutné dle způsobu našeho. Dotyčný dopis hned zaslal jed. V. V. br. Vonáškově se žádostí, by jim potřebné dle uznání zaslal, sám pak zaslal dopis uznání.

Dále jednatel sděluje, že požádal br. Vonáška jed. V. V. Č. O. S., by mu zaslal dvě listiny soupisu otázek, které chce zaslati jednotě v East St. Louis, Ill. a Jednotě Mt. Pleasant, by i ony byly v práci sokolské zastoupeny neb je přesvědčen, že obě jednoty všemožně pracovaly v osvobozovací akci. Zpráva byla uznána za správnou, a jednatel tak učiní a zašle. Této záležitosti věnován delší čas, a uznáno, že jedině Sokolstvo americké může činiti nároky na uznání v celé akci.

Náč. br. Aug. Tesař sděluje, že technický odbor upravit náhled, jakým způsobem jediné možno agitovati mezi jednotami, hlavně ve státu Texas. Opomenul jej přinést, ale zašle ten samý k rukoum Výk. Výb. Č. O. S.; by o něm pojednali.

Vstupenky ve prospěch koncertu Útulny a Siroťčince v Chicagu, které zaslány výboru župy jakož i technickému odboru zašle jednatel zpět z příčin, že župa naše nemá dosti prostředků a pak jednoty zastoupené samy podpoří účel ten.

V nových záležitostech jednáno o sedmém sletu, který má býti příštím rokem v naší milé vlasti; pověřený výbor jednoty v St. Louis, který sestává ze sok. F. J. Holman, V. K. Triska, J. Kučera, A. Matoušek a Fr. Novák se všemožně přičiní, by byl ve spojení s Výk. Výb. Č. O. S. a dostával bližší informace, a zároveň mezi členy Sok. i na veřejnost bude působit.

Tím jednání ukončeno. V. K. Triska, jednatel.

3900 Juniata St., St. Louis, Mo.

VI. ZÁPIS ZE SCHŮZE TECH. ODB. ŽUPY VÝCH., konané 17. srpna 1919.

Schůzi zahájil br. náčelník Jos. Gregor. Protokol z poslední schůze čten a přijat. Předléhaly dopisy, jež čteny a přijaty, dále podány přihlášky na účastnění se veřejného cvičení v Little Ferry stran ubytování. Celkem přihlásilo se 30 Sokolů a 28 Sokolic. Předléhala oprava cvičení na veřejné župní vystoupení, opravy postupně probírány a schváleny, jak změny byly učiněny. Při tom zároveň usneseno, aby náčelníci a náčelnice všech jednot pod župu Vých. spadající byli přítomni v příští schůzi, t. j. 21. září t. r., v neděli dopoledne, stran oddílů těch k procvičení, aby předešlo se nedorozumění, k čemuž každý ať vezme s sebou cvičící kroj. Usneseno, aby jednatel dopsal na jednoty v té příčině. Při závodech v Little Ferry usneseno použiti 3 nářadí pro Sokoly po 3 cenách, celkem 9 cen; pro Sokolice 2 nářadí po 3 cenách, celkem 6 cen. Podán návrh na povolení 10 doll. k tomu účelu, jenž přijat a má se přednésti ve schůzi Župního Výboru. Závody pro čekance určeny na sobotu odpoledne, dne 20. září t. r. Zpráva z Garfield, jak podává cvičitel Duda, jest příznivá, neboť Sokol počal cvičiti; ač malý počet, doufá docíliti v krátkém čase většího. Sokolic cvičí 18. Z Yonkers podána zpráva, v níž jest poukazováno na tamější nečinnost, která se přičítá různému živlu, snad Sokolstvu nepříznivému, k čemuž br. náč. podotýká, že by bylo záhodno provésti tam jakousi přednášku nebo cos podobného, aby zájem o Sokolstvo se vzpružil a to nejen u dospělých, ale hlavně u dětí, což by stálo za pokus a vzdělávací odbor rád přispěje svou pomocí v podobné záležitosti. Usneseno přednésti župnímu Výboru. Tech. Odbor se usnesl, aby požádán byl předseda a místopředseda Žup. Výboru o jejich přítomnost při společném cvičení v Little Ferry, čímž docíleno bude větší vážnosti.

Předléhají účty k vyplacení, jež po prohlédnutí s podpisem náčelníka odkázány k vyplacení Žup. Výboru. Tím celý zápis ukončen a schůze byla br. náčelníkem skončena. — Sepsal Ferd. Slavík, jednatel.

New York, N. Y., 1. října 1919.

ZÁPIS O SCHŮZI ÚSTŘ. VÝBORU ŽUPY VÝCHODNÍ v New Yorku, — konané dne 28. září, 1919.

Schůzi zahájil starosta Jos. Modr. Zápis o minulé schůzi čten a přijat. Zástupce Sokolic z Newarku (Sbor dívek a paní) žádá za připuštění jejich náhradnice, poněvadž pravidelný zástupce se nemohl do schůze dostaviti, což povoleno. Poněvadž někteří ze zástupců nebyli v minulé schůzi přítomni, bylo žádáno, by dopis, jenž byl župě zaslán V. V., a který byl psán tajemníkem Newarské Jednoty Sokol, byl jim přečten, aby byli seznámeni s obsahem téhož. Dopis byl přečten. Na to vyzván starosta Jednoty Sokol v Newarku, aby podal vysvětlení, jak se mohlo státi, že dopis podobného znění mohl jím býti propuštěn a V. V. zaslán. Starosta zmíněné jednoty oznamuje, že Jednota jeho něco podobného neusnesla a že tajemník jednal na svoji vlastní pěst.

Na to vyzván tajemník Podlucky, aby podal důkazy toho, co v zápiskách uvedl. Podlucky předčítány byly části dopisu, kde on udává nesprávnost a viní členy Ústředny ze strannictví. On však ani na jeden bod důkazů podati nemůže a hledí všemožně se z choulostivé situace dostat, avšak čím dále tím více se do ní zamotává, tak že konečně na pádné důkazy jeho lživého jednání dozná vinu. Na to župou usnese-

no, by vše napsal, ve své jednotě přečetl, aby ostatní Sokolové mohli posouditi jeho jednání a pak má dopis býti poslán Výkonnému Výboru Sokolské Obce s požádáním o uveřejnění v Sokole Americkém.

Poněvadž žádných dopisů nepředléhalo, přikročeno k podávání zpráv výboru.

Zpráva Technického Výboru. Oznamuje se, že veřejné cvičení, které se konalo v Little Ferry, N. J., dopadlo ke vši spokojenosti. Závody čekanců, ač slabě obeslány, uspokojily. Dále T. V. doporučuje odložení připravovaného cvičení až na měsíc duben a sice pouze z technických pohnutek. Přijato a cvičení se bude konati v měsíci dubnu 1920. Cvičitel J. Duda oznamuje, že Sokolice v Garfield budou pořádati veřejné cvičení při slavnosti jejich 8letého trvání a žádají Vzd. Odb. o řečníka. Usneseno jim vyhověti a Vzděl. Odb. se uvolil řečníka poslati.

Zpráva Vzděl. Výboru. Jednatel Výboru V. B. Tůma předčítá zápisky výboru od měsíce dubna, kdy Výb. byl organisován, až do měsíce září, kdy konána poslední schůze. Program Vzd. Výb. jest velmi obsáhlý a velmi důležitý a proto Župa upozorňuje tímto jednoty k pilnému prostudování téhož a co možno nejrychleji se dle toho zaříditi. Zápis tento bude uveřejněn v Sokole Americkém.

Dále oznamuje jednatel, že s povděkem přijme Vzděl. Výbor veškeré příspěvky od bratrů pro Sokolskou Hlídku. Jednoty pak se upozorňují k rychlému vyplnění dotazníků a zaslání jich jednatelem zpět. Tajemníci jednot pak jsou vyzváni, aby opravili své adresáře tak, aby se mohlo rychlejší spojení s jednotami docílit. Často se stává, že následkem špatné adresy dopisy přicházejí zpět a práce se marně zdržuje.

Župa doporučuje pořádání společných schůzí v místech, kde stává více než jedna jednota. Schůze tyto mají se diti mezi Sokolstvem a Sokolicemi.

Tam, kde je více členů rodiny u jednot sokolských doporučuje se odbírat pouze jedno číslo Sokola Amerického, ostatní pak čísla mohou býti použita k agitačním prostředkům.

Usneseno zaopatřiti legitimace pro členy Vzdělávacích Výborů i jednot tak, aby měli volný vstup do každé zábavy u každé jednoty.

Zpráva z jednot: Dělnicko-Americký Sokol v New Yorku oznamuje, že na žádost V. V. získal za spolupracovníka Sokola Amerického Sokola Václava Sperakusa, nynějšího redaktora N. Y. Hlasu Lidu. Přijato.

Zpráva z Little Ferry: Oznamuje se, že tamější jednoty pilně cvičí a sice společně jednou v místnosti T. J. Sokol a podruhé v místnosti Dělnicko-Amerického Sokola, což přijato s povděkem.

Děl.-Amer. Sokolice v New Yorku: Oznamují, že se usnesly platiti 5centový poplatek na akci pomocnou. Dále žádají, by Župa zakročila a vynutila podání finanční zprávy z akce politické. K žádosti Sokolic připojuje se jednatel Župy K. E. Hrbek a apeluje na Župu, by co nejdůrazněji žádala u V. V. Sokolské Obce, jako člena Nár. Rady, by Ústřednu v Chicagu donutil k vydání zprávy finanční. Župa se usnesla dopsati V. V. a žádati uveřejnění finanční zprávy z akce politické.

Zpráva stran spojení se Slovenským Sokolem: Učiněn dotaz, má-li býti učiněno spojení se Slovenským Sokolem vůbec, aneb se Sokolstvem svobodomyšlným pouze. Poněvadž ale žádného určitého usnesení V. V. po ruce nebylo, usnesla se Župa dopsati V. V. a otá-

zati se o podrobnosti a do té doby doporučeno jednotlivcům, by hlasování v té záležitosti zdržely, až se jim dostane pokynu od Župního Výboru. Jednatel má vyřídit.

Zpráva stran obelání VII. sletu Sokolského v Praze: Členstvo jednot v Župě zastoupených nesouhlasí s obeláním sletu z mnoha příčin:

1.) Neustálené poměry teď a snad mnohem horší příští rok.

2.) Že členstvo Českého Sokolstva nemělo slova při jednání, zda-li se má slet pořádati neb ne.

3.) Neobyčejně vysoké cestovní výlohy. (Počítá se \$1000 na osobu).

4.) Vyprázdněné pokladny jednot.

5.) Možnost návalu různých živlů, který jinak do Čech by se nedostal.

Na základě těchto příčin Župa staví se proti obelání sletu. Následkem různých zaměstnání členů Župy na třetí neděli v měsíci, kdy připadá schůze Župy, se tato odkládá na neděli čtvrtou 26. října.

Zaslané listky Útulnou v Chicagu k odkoupení usneseno vrátiti, poněvadž Župa nemá žádného fondu, z kterého by podobná vydání hradila.

Účty: Za adresář Župy v N. Y. Listech....\$ 5.00
za adresář Župy v Hlasu Lidu 5.00
Za ceny pro dorost, F. Klečka 1.35
Poštovné Tech. jednatele F. Slavika...z..... .64
Za tisk obálek a papíru T. V., N. Y. Listy 6.75
Za cvič. hod. a jízdné do Garfield, Jos. Duda.. 7.22

\$25.96

Následkem vyčerpání všech běžných záležitostí schůze starostou J. Modrem ukončena.

Karel E. Hrbek, jednatel,
1502 First Ave., New York.

UPOZORNĚNÍ.

Bratři a sestry!

V těchto dnech dostalo se nám srdečného pozvání od bratří a sester našich tam za oceánem v mladé republice československé, abychom účasnili se slavnosti a sletu sokolského v příštím roce. Po prvé budou se Sokolové a Sokolice sjížděti ze všech koutů republiky československé jako příslušníci svobodného, volného národa, poprvé slaviti budou významné slavnosti své na půdě svobodné a zvou nás upřímně, abychom přítomni byli těmto radostným okamžikům, abychom v bratrském kruhu radovali se s nimi.

Sokolstvo americké, které po dobu války nadšeně a obětavě konalo své povinnosti a pracovalo úsilovně za svobodu a volnost svého národa, vypraví se jistě v počtu co největším k památnému zájezdu na příští slet sokolský, aby po pěti letech stisknouti mohlo pravice těch bratří a sester, kteří po celou dobu války přes všechno pronásledování a persekuce stáli na svém místě.

Ale jest zároveň zapotřebí, abychom i na pláni letecké, na cvičišti a v řadách závodníků byli důstojně zastoupeni a proto v prvé řadě cvičenci a cvičenky, kteří nalézáte se v poměrech takových, jež by Vám dovolovaly sletu na vlastní výlohy se účastniti, připravte se k zájezdu do vlasti.

Bratři náčelníci a sestry náčelnice, přihlaste se co nejdříve u bratra tajemníka technického odboru T. Vonáška, zdali z Vaší jednoty by mohl některý cvičenec aneb cvičenka vypraviti se na vlastní náklad.

Jos. Paskovský, t. č. náčelník.

Z VÝBORU SOKOLSKÉ OBCE V AMERICE PRO VÝPRAVU DO ČECH.

Všem Jednotám Sokolským sdruženým v Obci Sokolské!
Sestry a bratři!

V poslední schůzi Výkon. Výboru Sokolské Obce bylo čteno neúřední sice ještě, ale za to velice upřímné pozvání k účastenství při VII. Sletu, který Sokolstvo české pořádá příští rok v Praze.

Výbor, jemuž svěřeny byly přípravné práce, v uvážení, že jest nutno jednati rychle, tak aby zase nebylo ponecháno vše až na poslední chvíli, a v uvážení též, že posud nelze s určitostí říci, kdy bude možno s paroplavebními společnostmi vejíti v jakési vyjednávání, umínil si, aby pro další práci měl již jakýsi podklad, obrátit se na všechny jednoty i župy s následujícími dotazy:

Jest mezi vaším členstvem cvičící bratr neb sestra — bratři neb sestry — kteří by se Sletu účastnili?

Při tom podotýkáme, že od bratra čekáme nejvyšší stupeň vyspělosti jak v prostných tak na nářadí — od sestry opět vyspělost v cvičeních prostných jakož i s nářadím, tak aby při nácviku cvičení ukázkových vedoucím práce co nejvíce usnadněna byla.

A je-li mezi Vámi takový bratr neb sestra — bratři neb sestry — jak dalece mohl by výbor počítati na následující: byli by i oni ochotni přinést nějakou hmotnou obět? byla by Jednota jeho neb její ochotna přispěti? byla by Župa ochotna nésti část vydání s tím spojeného aneb — jak dalece bylo by možno spoléhati i na obětavost našich příznivců, aby účast naše s těmi nejvyskolenějšími cvičenkami a cvičenci byla možnou?

Jak dalece bylo by možno očekávati, že by účastníci mohli sejíti se aspoň dvakráte do některého města k cvičením společným?

Výbor hořeji uvedené otázky předkládá Vám z důvodů následujících: Pokladna V. V., není s to nésti sama veliký ten náklad, jaký by obelání Sletu vyžadovalo — musí tedy spoléhati na jednoty, župy i obětavé příznivce a jakmile obdrží odpovědi na dotazy tyto, bude pak Tech. Výbor moci s lepším rozhledem jednati a rozhodovati, jak asi Obec naše na Sletu podíleti se bude moci a jaké přípravy činiti.

Žádáme však důtklivě: neotálejte, odpovězte na dotazy tyto co nejdříve, aby neopakovalo se opět to, s čím zápasili jsme při všech Sletech předcházejících, že vše odkládáno bylo až na poslední chvíli, kdy pak přípravy konány býti musily se zimničním chvatem.

Odpovědi zasílány buďtež na jednatele V. V. bratra Tom. Vonáška, 1647 So. St. Louis ave., Chicago.

S bratrským pozdravem

Výbor Sokolské Obce
pro výpravu k VII. Sletu v Praze.

Z TECHNICKÉHO ODBORU ŽUPY STŘEDNÍ.

Technický Odbor v poslední své schůzi, odbývané dne 14. září, se rozhodl upustiti od zamýšleného pořádání pravidelného cvičitelského kursu z důvodu toho, jelikož většina jednot zodpověděla dotaz, v příčině té jim zasláný, nepříznivě.

Bylo proto usneseno pořádati pouze cvičitelské hodiny každou neděli dopoledne po dobu zimního období.

Další podrobnosti o těchto přednáškách budou uveřejněny příště. — Na zdar!

Jos. Brouk, náčelník.

Franta Krajčovič, taj.,
1602 S. Allport St.

NOVÍ, Odstouplí a Vyloučení členové.

— Do sboru Děln. Am. Sokolek v Newarku přijaty byly: Emilie Černá, Johana Mikuláš, Anna Kořík, Marie Šefčík, Božena Myslivec, Anna Vačkář, Anna Stava, Marie Stava, Františka Morbiterová, Marie Jech. Adresy neudány.

— K Sokolu Detroit přistoupil Jiří Fisher. Cestovní listinu vyzvedl Hynek Spál.

— Do Čes. Am. Jednoty v St. Paul, Minn., přijati byli: Jos. Salus, Alois Hlaváček, Tom A. Pešek.

— Do Jednoty Sokol Newark, N. J., přijati byli: Josef Novotný, Karel Kotlík, Josef Kukul a H. F. Boehm. Vyloučen Josef Mařík. — Adresy neudány, nemožno tedy list zasílat.

— Do sboru Omažských Sokolek přijaty byly: Marie Kolačný, Holen Bartoš, Mary Dlouhý, Georgia M. Tůma, Minnie Drlik, Emilie Přenosil. Odstoupily Frances Kalčík, Olga Bláha, Cecilie Nepodalová. Adresy neudány.

— Do T. J. S. Komenský v Chicagu znovupřijal Martin Vaněk. Dále Jan Ježek, Fr. Vávera, Jan Ptáček se vrátili z armády. Odstupní listinu obdrželi St. Pechar, Ant. Šlechta, Karel Sládek.

— D. T. J. S. Slávoj v Chicagu přijat Jan Hibner a Fr. Pelich. Z armády se vrátili Srp Jan a Šubrt Alois. Vyloučen Fr. Holman pro nezvěstnost. Odstoupil Emil Rapata.

— Do T. J. S. Antigo, Wis., za min. čtvrtletí přijati Ed. Hruška a Wm. Kozlovský. Jan Stengl si vzal přest. listinu a pro neplacení vyloučení Josef Tomany a St. Wildman.

— Do T. J. S. Říp v Pittsburgh, Pa. přijat byl Josef Dvořák. Zemřel Ludvík Sechter. Odstoupil Ant. Hralík. Vyloučen pro neplacení K. Zamrzlo.

— Do Sokola Chicago přijati Anton Pavelka, Josef Psota.

— Do T. J. S. Čechie v Chicagu přijat Frank Vlk.

— Do Č. A. Jednoty v St. Paul, Minn., přijat byl James Formánek.

— Do Jednoty Sokol Newark, N. J., přijat byl Robert Hrudka. (Jakou má adresu? Nebyla udána.)

— Z Baltimorské Jednoty Sokolic vystoupila Emma (Stupka) Engel.

— Do T. J. S. Moravan v Toledo, O., se vrátil z Českoslov. armády Ant. Matula.

— Do Ž. O. Sokola Havlíček v Clevelandu přijata byla Františka Čížkovská.

— Z T. J. S. Cleveland vystoupil Jos. R. Dvořák.

— Z TJS. Nová Vlast z Clevelandu vyloučení pro neplacení Zdeněk Sobotka a Stan Kofroň.

— Z TJS. Tyrš, Cleveland, O., přestoupili k nově založenému sboru "Sokol Komenský" Petřík Eman a Přikryl Alois.

— Z T. J. S. Detroit, Mich., vystoupili Chas. Kropk a Vavřinec Kudlička. Pro neplacení vyloučen Petr Michalik.

— Z TJS. Little Ferry, N. J., vystoupil Fred. Pytlík.

— Z Jed. Děln. Am Sokolic v New Yorku čestně vystoupila Cecilie Varnuška; nevyrovnána vystoupila Josefa Eisenkraft, Znovu přistoupila Anna Kalous.

— Do Děln. Am. Sokola v New Yorku přijat byl Josef Bulin. Odstoupil Josef Havránek. Vyloučení Urban Ladislav a Čížek Josef.

— Z T. J. S. Schenectady, N. Y., vystoupil Fr. Secký. Z Francie se vrátili Alois Koutný, Josef Čermák, Václ. Kozák.

— Z T. J. S. Owatonna, Minn., vystoupil Ferd. Dušek.

— Z TJS. Mladočech v Racine, Wis., vystoupili Frank Jilek a Anton Hynek.

— Do T. J. S. Berwyn, Ill., přijati byli: Boh. Rákosník, Boh. Svoboda, Fr. Nechvátal, Václ. Černý, Jos. Vopěnka. S přest. listinou přijat Jan Janák.

— Do TJS. Oak Park, Ill., přijat byl Anton Mika.

— Do Sokola Slávského v Chicagu přijati byli: Fr. Zeman, Frant. Štěrba, Václ. Fikar, Josef Miller, B. J. Jirka, Ed. Oberman, ml. Vystoupil Ant. Lievald.

— Do Ž. O. Sokola Slávského v Chicagu přijaty byly: Anna Nedvěďová, Ot. Šmídová, Amalie Fikarová, Julie Millerová. Pro neplacení vyloučeny byly Anna Svobodová, Růž. Kmínková, M. Maliková, M. Šaulová. (Při oznamování vyloučených neb odstouplých mají býti též udány adresy.)

— Do Ž. O. Sokola Slávoj v Chicagu přijaty byly: Marie Holinka, Anna Jířik, Františka Bílek, Marie Šlechta, Antonie Ruzha. Ddstoupily: Marie Karlovská, Rose Tschulik, Anežka, Kviz, Marie Ráž, Anna Pražák. Vyloučeny Anna Povolná, Františka Papoušek a Helen Fiala.

— Od Ž. O. Sokola J. A. Komenský v Chicagu odstoupila Anna Širmerová. V minulém oznámení mělo státi odstoupila Kateřina Smetanová, místo Marie.

— Do TJS. Slávoj v Chicagu vrátil se z armády Ant. Kučera. (Došlo pozdě pro minulé číslo.)

— Do Plzeňského Sokola v Chicagu přijati byli: Edward Kostlivý, Jerry Hodek, Emil Liška, Josef Vondraš, Adolf Bernard, Ervin J. Jirka, Atto Routa, Gust. Souhrada, John A. Klaus, Edward R. Krahulec, Stanley F. Loula jr., Albert E. Zrna, Mathew J. Kára, Benjamin Pollack. Vystoupil Jan Bouše.

— Ze sboru Sokolek Tábor Slov. Lipy vystoupily Božena Pokorný, Ella Vlček, (provd. Novák), Anna Hrdlička, Zdenka Tomáš, Augusta Zvolský, Sophia Ernst, Blanche Novák. (Příště udávejte též adresy.)

KONKURS!

Technický Odbor Župy Střední vypisuje tímto konkurs na soustavu prostných cvičení pro obě třídy žactva jakož i pro dorost obého pohlaví ku příležitosti sletu a závodům Župy Střední, které budou odbývány ve dnech 29., 30., 31. května 1920.

Soustava budiž ve třech oddílech pro každou třídu a bez nářadí.

Nabídky buďtež zaslány v době co nejkratší na jednatele Technického Odboru.

Na zdar!

Jos. Brouk, náčelník.

Franta Krajčovič, jednatel,
1602 S. Allport St.